

FIU-jaaroverzicht 2011

Financial Intelligence Unit-Nederland

FIU-jaaroverzicht 2011

Financial Intelligence Unit-Nederland

Inhoud

Voorwoord	7
0 Managementsamenvatting	10
1 Voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme en te relateren misdrijven	14
1.1 Contacten met melders	14
1.2 Contacten met toezichhouders	14
2 Bestrijden van witwassen en financieren van terrorisme en te relateren misdrijven	17
2.1 Voorlichting en samenwerking met de opsporing	17
2.2 Samenwerking met FIOD	18
2.3 Voorlichting aan opsporingsdiensten en OM	19
2.4 FIET Financieel	19
3 Terrorismefinanciering en Proliferatie	22
3.1 Terrorismefinanciering	22
3.2 Proliferatie financiering	22
3.3 Terrorist Finance Tracking Program (TFTP)	22
4 Onderzoek en ontwikkeling	25
4.1 Analyses ten bate van meldende instellingen, toezichhouders en opsporing	25
4.2 Typologieën: Project Mercurius	26
4.3 Kennisdocumenten	26
5 Internationale Samenwerking	29
5.1 Project Internationale samenwerking	29
5.2 Internationale samenwerkingsverbanden: Egmont, FATF, FIU.Net, EU FIU platform	29
6 Caribisch Nederland	35
7 Ontwikkeling van de unit	38
7.1 Nieuw ICT Systeem, GoAML	38
7.2 Positionering	38
8 FIU-Nederland in Kengetallen	41
8.1 Introductie	41
8.2 Totaalcijfers	43
8.2.1 Ongebruikelijke transacties	43
8.2.2 Ongebruikelijke transacties per politieregio	45
8.2.3 Verdachte transacties	46
8.2.4 Verdachte transacties per politieregio	48
8.2.5 Doormeldredenen	50
8.2.6 Bedragen verdachte transacties	50

8.3	Kengetallen Money Transfers	51
8.3.1	Ongebruikelijke en verdachte money transfers	51
8.3.2	Betrokken bedragen uitgevoerde verdachte money transfers	52
8.3.3	Doormeldreden verdachte money transfers	52
8.3.4	Geldstromen ongebruikelijke en verdachte money transfers	52
8.4	Kengetallen Niet-Money Transfers	54
8.4.1	Ongebruikelijke en verdachte niet-money transfers	54
8.4.2	Doormeldreden verdachte transacties niet-money transfers	55
8.4.3	Traditionele melders	55
8.4.3.1	Banken	55
8.4.3.2	Geldtransactiekantoren	57
8.4.3.3	Casino's	58
8.4.3.4	Creditcardmaatschappijen	59
8.4.3.5	Overige traditionele melders	60
8.4.4	Handelaren	60
8.4.5	Vrije Beroepsbeoefenaars	61
8.4.6	Overheid	63
9	Casuïstiek	67
	Bijlage I Lijst met belangrijkste afkortingen	71

Voorwoord

De FIU-Nederland heeft mooie resultaten behaald in 2011. Aan de hand de verdachte transactie-informatie die door de FIU-Nederland is geleverd, zijn er door diverse opsporingsdiensten succesvolle onderzoeken uitgevoerd. De FIU-Nederland levert, als het even kan, niet “alleen” de transactiegegevens aan, maar biedt ook de uitgevoerde analyses en opgedane inzichten aan. Daarnaast zijn de accountmanagers beschikbaar om de opsporing met raad en daad terzijde te staan, terwijl de relatiebeheerders de opgedane ervaringen weer zo goed mogelijk delen met de meldende instellingen. Ik verwijs met plezier naar de cases die achteraan in het jaaroverzicht opgenomen zijn. Ze geven een goede indruk van het type onderzoeken waarvoor FIU-informatie van belang is. Ik wil bij deze ook maar aangeven dat de FIU-Nederland van plan is om frequent dit soort casuïstiek op haar website te plaatsen. We hebben geleerd dat de casuïstiek vaak het beste antwoord biedt op vragen naar de activiteiten van de FIU-Nederland.

De FIU-Nederland heeft verder geïnvesteerd in haar relatie met de meldende instellingen. Onder andere naar aanleiding van de FATF evaluatie, heeft ze samen met de meldende instellingen gezocht naar een werkbare vorm van feedback die recht doet aan de behoefte van de melders op het ontvangen van bruikbare feedback, die tegelijkertijd realiseerbaar is voor de FIU-Nederland. De samenwerking in het typologieën project is hiervan een voorbeeld. Deze ontwikkeling gaat verder in 2012.

De FIU-Nederland heeft ook geworsteld met de ICT-ontwikkelingen binnen haar organisatie in 2011. Vanaf mei 2011 is het systeem GoAML als basissysteem door de FIU-Nederland in gebruik genomen. Echter, door het ontbreken van de analyse- en rapportage tool is FIU-Nederland in het afgelopen jaar beperkt in haar mogelijkheden analyses uit te voeren. Hierdoor zijn niet alle doelstellingen voor 2011 behaald en is ook het jaaroverzicht later beschikbaar en niet zo volledig als gewenst. In 2012 wordt verwacht dat dit probleem is opgelost.

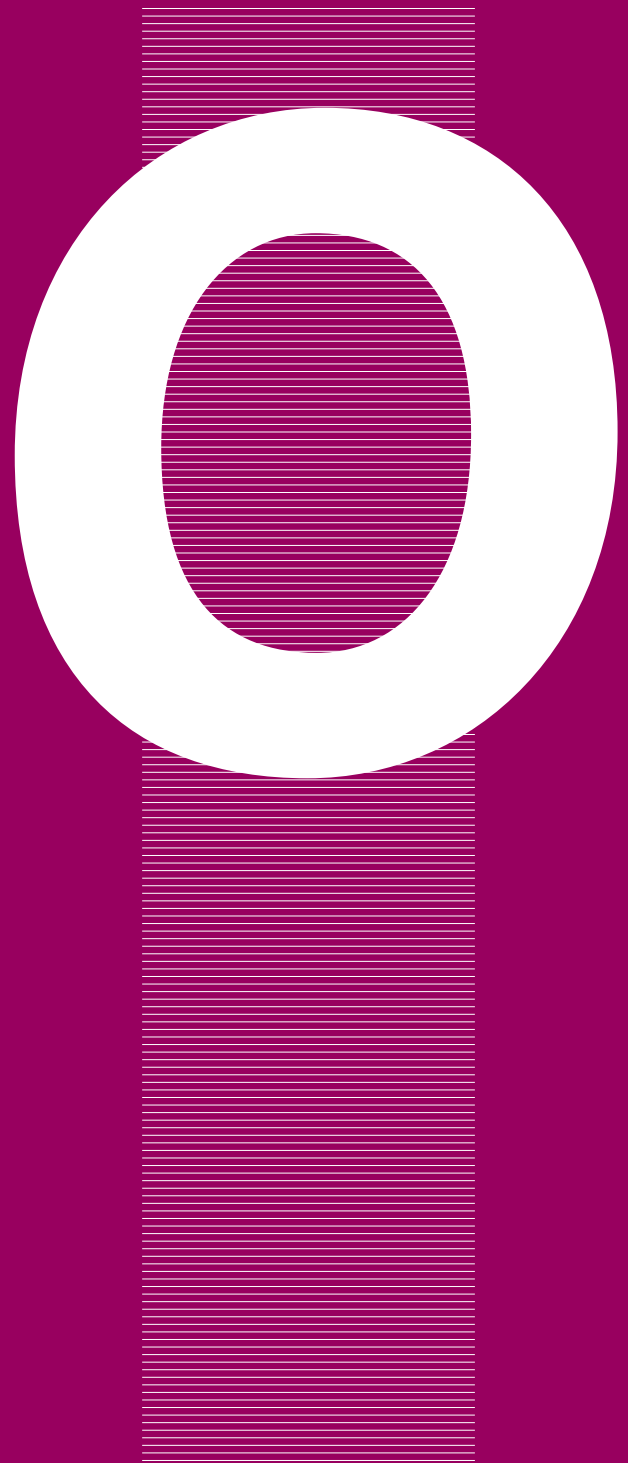
De FIU-Nederland heeft goede resultaten geboekt, maar het kan en moet beter. De FIU-Nederland wil een factor van betekenis zijn in de strijd tegen witwassen en financieren van terrorisme. Zij is immers de enige plek in (Caribisch) Nederland waar meldplichtige instellingen hun ongebruikelijke transacties kunnen en moeten melden. De ICT is hierin een cruciale factor, maar voldoende en goede bezetting van de functies binnen de FIU-Nederland is niet minder cruciaal. In navolging van enkele andere Europese FIU's is het voor de FIU-Nederland van belang dat ze haar formatie kan uitbreiden. Sinds haar oprichting is dat niet meer gebeurd. Op basis van de inmiddels opgedane ervaring kan ik concluderen dat deze uitbreiding noodzakelijk is, om bijvoorbeeld tegemoet te kunnen komen aan de kritiepunten van de FATF evaluatie. FIU-Nederland heeft dan ook de ambitie de komende jaren verder te professionaliseren en uit te bouwen naar een efficiënt werkend en herkenbaar meldpunt met zowel nationaal als internationaal een goed imago.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van het jaaroverzicht 2011 van de FIU-Nederland en attendeer u nogmaals op de mooie voorbeelden van het werk van de FIU-Nederland in het hoofdstuk Casuïstiek. Uiteindelijk gaat het om de operationele resultaten.

Hennie Verbeek-Kusters EMPM
Hoofd FIU-Nederland

o Managementsamenvatting

De FIU-Nederland heeft in 2011 veel energie gestoken in het vernieuwen, onderhouden en versterken van de relaties die zij heeft in het totale spectrum waarin zij werkt. Zo heeft zij een aantal relatiedagen georganiseerd, presentaties gehouden en informatiebladen geproduceerd voor meldende instellingen. Hierbij is in 2011 niet alleen aandacht geschonken aan het informeren over wat de FIU-Nederland is en wat zij doet, maar ook aan wat verwacht wordt van de meldende instellingen wanneer het gaat om het melden van ongebruikelijke transacties. Ook heeft de overgang naar het nieuwe ICT-systeem, waardoor de manier van melden is veranderd, de nodige aandacht gekregen in de contacten met de meldende instellingen en toezichthouders.

De samenwerking met de opsporingsinstanties heeft ook in 2011 gezorgd voor een aantal aansprekende resultaten en verdieping en verbreding van de samenwerking. In het hoofdstuk Casuïstiek kunt u een aantal voorbeelden lezen van deze samenwerking.

Op het gebied van terrorismefinanciering en proliferatie, heeft de FIU-Nederland in 2011 weer verder gebouwd aan haar kennis- en informatiepositie. Via strategische studies heeft de FIU-Nederland in 2011 meer zicht proberen te krijgen op geldstromen die te relateren zijn aan geografische instabiele gebieden en/of conflict gebieden, waaronder de Hoorn van Afrika.

De FIU-Nederland is aangewezen als het meldpunt voor proliferatiefinanciering binnen Nederland. Ondanks het gebrek aan specifieke meldingen hierover in 2011, heeft de FIU-Nederland op basis van eigen onderzoek in een aantal gevallen informatie verstrekt aan de unit Contraproliferatie van de AIVD. Sinds eind november 2011 is de FIU-Nederland voor Nederland ook het zogenaamde *national single point of contact* voor het *Terrorist Financing Tracking Program*.

In mei 2011 is de FIU-Nederland overgestapt naar een nieuwe ICT-applicatie, GoAML. Deze overstap heeft nogal impact gehad op de manier van werken binnen de FIU-Nederland, omdat deze applicatie het basissysteem vormt waarmee de FIU werkt. Als gevolg van het nog ontbreken van een analyse en rapportage omgeving binnen GoAML, is de FIU-Nederland in de tweede helft van 2011 sterk beperkt in haar mogelijkheden. Hierdoor heeft zij niet alle gestelde doelen met betrekking tot onderzoek en ontwikkeling kunnen behalen in 2011 en heeft ook het uitbrengen van het jaaroverzicht langer dan gewenst op zich laten wachten.

Het internationale karakter van witwassen en terrorismefinanciering maakt de internationale component van het werk van de FIU-Nederland erg belangrijk. Zowel op operationeel als beleidsmatig vlak heeft de FIU-Nederland daarom in 2011 inzet geleverd op dit terrein.

Operationeel zijn de al langer lopende internationale projecten voortgezet en werd er informatie uitgewisseld via de kanalen van FIU.Net en het Egmont Secure Web. Op meer beleidsmatig terrein vormde de evaluatie van Nederland door de FATF een belangrijk moment in 2011. Alhoewel Nederland een voldoende scoorde, waren er ook kritiekpunten, ook voor de FIU-Nederland. Er worden door de FIU-Nederland diverse acties ondernomen om deze kritiekpunten om te buigen.

Vanuit de FIU-Nederland is in 2011 deelgenomen aan de diverse internationale overlegstructuren zoals de Egmont Group, FATF en het EU FIU Platform. Tevens heeft in 2011 het derde Koninkrijksseminar plaatsgevonden, ditmaal op Aruba, dat gericht is op bevordering en verbetering van de samenwerking tussen de meldpunten binnen het Koninkrijk.

2011 markeert het eerste volledige jaar waarin de FIU-Nederland het meldpunt is voor de meldende instellingen in Caribisch Nederland (Bonaire, St. Eustatius en Saba). Er is in 2011 geïnvesteerd in het opbouwen en verstevigen van de relaties met meldende instellingen op deze eilanden. Ook deze meldende instellingen zijn in 2011 overgestapt naar het melden via het nieuwe ICT-systeem GoAML.

Mede ingegeven door de vorming van de Nationale Politie en de evaluatie door de FATF, heeft de FIU-Nederland in 2011 kritisch gekeken naar haar eigen positionering. Uitgangspunt hierbij is dat haar onafhankelijke positie wordt versterkt, waarbij vergroting van de effectiviteit een belangrijke voorwaarde is. Naar verwachting zal in 2012 duidelijk worden op welke wijze de FIU-Nederland gepositioneerd zal worden.

Kengetallen

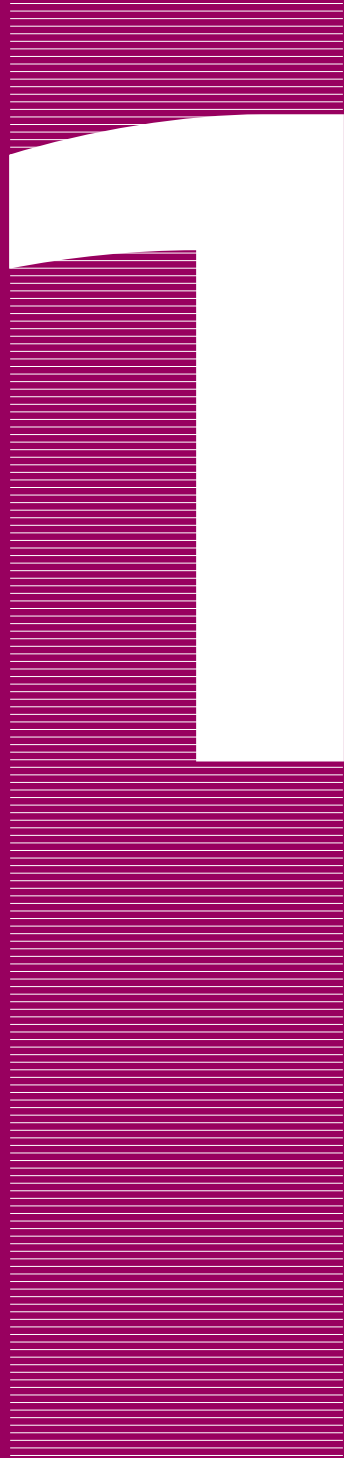
De overgang naar GoAML heeft ook invloed op de kengetallen die de FIU-Nederland jaarlijks produceert. Er is sprake van een zogenaamde trendbreuk, waardoor de kengetallen uit dit jaaroverzicht niet één op één kunnen worden vergeleken met andere jaren. Om deze overgang duidelijk weer te geven, is er voor gekozen om in dit jaaroverzicht voor het jaar 2010 zowel de kengetallen op basis van het oude systeem (MOTION), als op basis van het nieuwe systeem (GoAML) weer te geven.

Door het nog ontbreken van de analyse en rapportage omgeving is het niet mogelijk geweest om goede trendanalyses uit te voeren op de kengetallen. Hierdoor is de toelichting bij de kengetallen veelal minder diepgaand van aard dan in andere jaren.

In 2011 zijn er minder meldingen ontvangen dan in 2010, een daling van 15%. Deze daling wordt met name veroorzaakt door het lagere aantal money transfers dat is gemeld. Deze daling in gemelde money transfers is te verklaren door drie geldtransactiekantoren die in 2010 meer meldingen hebben gedaan dan voor hen gebruikelijk was.

Ook het aantal verdachte transacties is in 2011 lager dan in 2010, 23%. Deze daling is, voor de niet-money transfer transacties, te verklaren door een forse terugloop in het aantal VROS-matches. De FIU-Nederland onderzoekt nog wat hiervan de oorzaak kan zijn..

1 Voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme en te relateren misdrijven

Door de wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) aangemerkte instellingen zijn verplicht om een ongebruikelijke transactie die (mogelijk) te maken heeft met witwassen en/of de financiering van terrorisme te melden bij de FIU-Nederland. Voor de FIU-Nederland is het van groot belang dat er een goede samenwerking is met de meldende instellingen. Afhankelijk van de kwaliteit van melden, kan de FIU-Nederland namelijk snel en effectief onderzoek doen naar eventuele betrokkenheid van personen bij witwassen en financiering van terrorisme. Regelmatig vindt dan ook overleg plaats met vertegenwoordigers van de meldende instellingen en de toezichthouders om de kwaliteit van de meldingen te verhogen en om de instellingen te informeren over kenmerken die tot herkenning van risicovolle transacties kunnen leiden. In het afgelopen jaar heeft de FIU-Nederland hiervoor diverse activiteiten ondernomen.

1.1 Contacten met melders

Relatiedagen

In 2011 organiseerde de FIU-Nederland relatiedagen voor de meldergroep banken en voor de meldergroep betaalinstanties. Voor deze laatste groep is deze relatiedag inmiddels een jaarlijks terugkerend evenement. Deze relatiedag wordt samen met de brancheorganisatie, de Nederlandse Vereniging voor Geldtransactiekantoren (NVGTK) tot stand gebracht. Daarnaast heeft FIU-Nederland een relatiedag verzorgd voor de compliance medewerkers binnen Holland Casino.

Ook heeft de FIU-Nederland in 2011, op verzoek, een aantal bijeenkomsten verzorgd waarin niet alleen de taak en rol van de FIU-Nederland, maar juist nadrukkelijk de rol en de verantwoordelijkheden van de meldende instellingen aan bod kwamen. Deze bijeenkomsten zijn voor een meldende instelling mede aanleiding geweest de FIU-Nederland te betrekken bij vragen rond het gedrag van branches en/of individuele klanten.

Tijdens alle contacten met de meldende instellingen is stil gestaan bij de overstap naar het nieuwe ICT systeem GoAML, wat gevolgen heeft gehad voor de manier van melden door de meldende instellingen. Om de melders zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn bij deze omschakeling, werd per 1 mei 2011 een servicepunt ingericht. Via een vast nummer kunnen melders vanaf die datum advies vragen over de wijze van melden, de inhoud van het meldformulier, maar ook direct ondersteuning krijgen bij problemen van technische aard. Van deze voorziening werd in 2011 veel gebruik gemaakt. Vanaf de start werden gemiddeld 200 tot 250 oproepen per maand afgehandeld.

Presentaties en informatiebladen

De FIU-Nederland verzorgt regelmatig presentaties tijdens bijeenkomsten van branches, meldende instellingen en/of toezichthouders, om zodoende de bekendheid van de FIU te verhogen, de mate en kwaliteit van melden te vergroten en de instellingen inzicht te geven in wat er gebeurt met de informatie die zij aan de FIU-Nederland verstrekken. Op deze wijze geeft de FIU-Nederland mede invulling aan de feedback richting de meldende instellingen. In 2011 zijn er daarnaast informatiebladen voor de trustbranche en het notariaat uitgegeven.

1.2. Contacten met toezichthouders

Met de toezichthouders (AFM, DNB, BFT en Belastingdienst Hollands Midden, unit MOT-ordening) vindt periodiek overleg plaats. In de contacten met de toezichthouders komen onder andere trends en ontwikkelingen aan de orde. In 2011 is in de contacten met de toezichthouders met name ook aandacht geschonken aan de nieuwe ICT-applicatie GoAML, waar de FIU-Nederland sinds mei 2011 mee werkt. Er is een training verzorgd waardoor medewerkers van de toezichthouder de meldende instellingen kunnen ondersteunen met het oplossen van vragen rondom het gebruik van GoAML.

2 Bestrijden van witwassen en financieren van terrorisme en te relateren misdrijven

Daar waar de ongebruikelijke transacties verdacht kunnen worden verklaard, ontstaat informatie die gebruikt kan worden door de opsporingsautoriteiten. Door de accountmanagers van de FIU-Nederland worden contacten onderhouden met de diverse opsporingsautoriteiten in Nederland (en daarbuiten), om de transactie-informatie zo goed mogelijk te laten 'landen' binnen de diverse binnen- en buitenlandse opsporingsdiensten. Door de FIU-Nederland is ook in 2011 weer nauw samengewerkt met de politieregio's, Nationale Recherche, FinEC teams, FIOD en VIC.

2.1 Voorlichting en samenwerking met de opsporing

Door de regio's kan, via het indienen van een LOvJ-verzoek, een bevraging worden gedaan op de ongebruikelijke transactiedatabase van de FIU-Nederland. In onderstaande tabel, wordt het aantal gedane LOvJ-verzoeken in 2011 per opsporingsdienst weergegeven.

Politieregio	2011	2010	Overige diensten	2011	2010
IJsselland	52	58	FIOD	386	274
Amsterdam-Amstelland	51	68	KMaR	80	166
Rotterdam-Rijnmond	48	48	Sociale Recherche	69	47
Utrecht	36	21	KLPD	63	57
Haaglanden	31	59	SIOD	31	21
Brabant-Zuid-Oost	29	6	Overigen	9	21
Kennemerland	29	45	Rijksrecherche	1	4
Zeeland	25	22	Nationale Recherche	1	10
Hollands-Midden	23	27	Totaal	640	600
Drenthe	17	29			
Zuid-Holland-Zuid	15	2		2011	2010
Groningen	14	9	Totaal politieregio's	481	523
Twente	13	7	Totaal overige diensten	640	600
Friesland / Fryslan	12	12	Eindtotaal	1.121	1.123
Noord- en Oost-Gelderland	11	27			
Flevoland	11	13			
Gelderland-Midden	11	13			
Midden- en West-Brabant	10	4			
Limburg-Zuid	10	13			
Noord-Holland-Noord	10	17			
Brabant-Noord	10	6			
Gelderland-Zuid	8	9			
Zaanstreek-Waterland	4	5			
Limburg-Noord	1	1			
Gooi- en Vechtstreek	0	2			
Totaal	481	523			

Het totaal aantal ingediende LOvJ-verzoeken vanuit de politieregio's is stabiel gebleven ten opzichte van 2010. Binnen de regio's zie je wel verschillen. Met name de regio's Brabant-Zuid-Oost, Zuid-Holland-Zuid en Utrecht hebben meer LOvJ-verzoeken ingediend, de regio's Haaglanden en Noord- en Oost-Gelderland juist minder. Voor de overige diensten geldt dat de FIOD veel meer verzoeken heeft ingediend, de KMaR vertoont een forse daling.

Samenwerking met het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM) en het FIET Mensenhandel

In 2011 werden 72 onderzoeksvoorstellen van het EMM ontvangen door de FIU-Nederland, waarbij in totaal 973 verdachte transacties werden verstrekt. Daaronder vallen enkele omvangrijke dossiers met betrekking tot Oost-Europese netwerken, die zijn opgenomen in de projectvoorbereiding. De werkmethode zoals die met het EMM is ontwikkeld, gaat nu ook toegepast worden bij het FIET mensenhandel van de DNR.

Eind 2011 is de samenwerking met het EMM verder geïntensiveerd. Ieder onderzoeksvoorstel van het EMM wordt gedeeld met de FIU-Nederland. Hierdoor kan de FIU-Nederland, op basis van eigen onderzoek, meer en sneller informatie verstrekken aan het EMM.

Projecten Ongebruikelijk Bezit: politieregio Kennemerland en politieregio Twente

Zowel met de politieregio Kennemerland, als met de politieregio Twente heeft de FIU-Nederland in het afgelopen jaar samengewerkt in een zogenaamd project ongebruikelijk bezit (POB). Voor deze projecten werd, tot aan de overgang naar GoAML, maandelijks een overzicht met de relevante transacties aangeboden. Deze projecten hebben dossiers opgeleverd die beperkt strafrechtelijk en merendeels fiscaal zijn afgehandeld. Het is onduidelijk welke rol de aangeboden verdachte transacties in de afhandeling hebben gespeeld.

Project sociale uitkeringen en illegale neveninkomsten

Eind december 2010 startte de FIU-Nederland samen met een regionale Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de politie van een grote gemeente een project om het witwassen van crimineel verkregen vermogen en uitkeringsfraude te bestrijden.

Vooronderzoek had aan het licht gebracht dat twee bevolkingsgroepen zich op dit gebied nadrukkelijk manifesteerden. Gericht op deze twee groepen, leidde analyse tot een lijst van 3242 geselecteerde uitkeringsgerechtigden. Na verdere analyse werden 170 uitkeringsgerechtigden aangetroffen, die allen tien of meer ongebruikelijke transacties hadden uitgevoerd. Hiervan werden uiteindelijk 31 personen voor strafrechtelijk onderzoek geselecteerd. Zij bleken tijdens hun uitkering in totaal 1192 transacties te hebben uitgevoerd voor een totaal bedrag van 1.909.078 euro.

Uitvoerend 2011 waren onderzoeken tegen 6 van de geselecteerde 31 personen afgerond. Deze 6 personen hadden in totaal 498 transacties verricht voor een totaal bedrag van 633.234 euro. Naast de strafrechtelijke vervolging voor witwassen en fraude is door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid een vordering bij de frauderende verdachten gelegd om een ten onrechte genoten uitkeringsbedrag van 110.439 euro terug te halen. Daarnaast werd met betrekking tot 14 personen een dossier voorbereid, zodat zij in de eerste helft van 2012 kunnen worden aangehouden.

Uit de analyse van de FIU-Nederland kwam voorts een familie naar voren, waarvan meerdere leden in het verleden voor de handel in verdovende middelen aangehouden waren geweest. Zes leden van de familie genoten een uitkering terwijl zij 333 transacties voor een totaal van 693.905 euro uitgevoerd hebben. Ook in dit dossier zullen in 2012 aanhoudingen worden verricht.

2.2 Samenwerking met FIOD

De FIOD ontvangt verdachte transacties van de FIU-Nederland. Dit naar aanleiding van lopende onderzoeken en door de FIOD vastgestelde prioritaire criminaliteitsvormen.

In 2011 werden 38 dossiers met in totaal 95 verdachte transacties, die specifiek duiden op witwassen, aangeboden aan het zogenaamde 'signalen en selectie (S&S) overleg'. Dit overleg van het Landelijk- en Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie, FIOD en KLPD bepaalt welke strafrechtelijke onderzoeken de Combiteams van DNR/FIOD en de afzonderlijke witwasteams van de DNR en de FIOD aanpakken. Ten behoeve van strafrechtelijke onderzoeken naar fraude met kinderopvangtoeslag, faillissementsfraude en BTW carrousels werden in 2011 29 dossiers met in totaal 83 verdachte transacties opgemaakt. Een aantal strafrechtelijke onderzoeken, mede gebaseerd op verdachte transacties, is afgerond. Deze hebben geleid tot forse vrijheidsstraffen.

Door de FIOD werden in 2011 386 LOV-verzoeken ingediend. Naast doormeldingen van verdachte transacties naar aanleiding van deze verzoeken werden transacties door middel van de VROS matches en eigen onderzoek verdacht verklaard.

Samenwerking met het Vastgoed Intelligence Centre (VIC)

De verdachte transacties van de FIU-Nederland vormen bouwstenen voor de producten die het VIC produceert. Wat de precieze betekenis van de FIU-informatie is in relatie tot het eindresultaat, is niet meetbaar. Naar verwachting wordt door toevoeging van de FIU-informatie echter een completer beeld van mogelijke vastgoed gerelateerde criminaliteit verkregen.

Binnen het VIC zijn in 2011 de eerste stappen gezet om te komen tot een (geautomatiseerd) proces om op basis van vastgoedgerelateerde indicatoren context te verschaffen om ongebruikelijke transacties verdacht verklaard te krijgen. In 2012 vindt de doorontwikkeling plaats.

2.3 Voorlichting voor opsporingsdiensten en OM

In 2011 heeft de FIU-Nederland, in samenwerking met de Politieacademie, voor diverse regiokorpsen trainingsdagen georganiseerd. Doelstelling van deze dagen was het gebruik van financiële informatie ten bate van de opsporing en het intelligence proces vergroten. Deze trainingen vonden in 2011 plaats bij de korpsen in Groningen, Friesland, Drenthe, IJsseland, Utrecht, Midden- en West-Brabant, Bovenregionale Recherche en het KLPD.

Het accent lag op het instrueren van leidinggevenden binnen de opsporing en binnen de handhaving. Daarnaast is ook voorlichting gegeven aan specifieke groepen binnen de regiokorpsen, met name de informatieafdelingen. Het accent van de voorlichting lag daarbij op de waarde van de inhoudelijke informatie die vaak verder gaat dan alleen het bedrag van de verdachte transactie.

Door de invoering van GoAML is de manier van informatie-uitwisseling met de opsporingsinstanties gewijzigd. De FIU-Nederland heeft er voor gekozen de Verdachte Transacties (VT's) direct beschikbaar te stellen aan de gehele opsporing in Nederland via de politie applicatie BlueView.

Ondanks uitgebreide voorlichting voorafgaand aan dit traject, zijn niet alle korpsen erin geslaagd de beschikbaarheid van BlueView voor de opsporing zodanig te garanderen dat dit vergelijkbaar was met het Intranet Verdachte Transacties. Verder is de inhoud van de informatie veranderd. Er is in BlueView minder informatie over de transacties zichtbaar dan voorheen. Het servicepunt van de FIU-Nederland is beschikbaar voor de politie om nadere informatie op te vragen. Daarnaast is door FIU-Nederland een traject gestart om in de toekomst aanvullende informatie via BlueView beschikbaar te stellen.

2.4 FIET Financieel

Het Korps landelijke politiediensten werd in september 2010 aangewezen als één van de zogenaamde "pilot korpsen" voor het landelijk programma Financieel Economisch Criminaliteit (FinEC). De FIU-Nederland is nauw betrokken geweest bij ontwikkeling van het intelligence domein binnen dit programma.

Eind 2010 werd in het kader van het landelijk programma FinEC een Flexibel Intelligence en Expertise Team (FIET) – FinEC opgericht binnen het KLPD. Het FIET-FinEC levert preweegdocumenten en projectvoorstellen voor de Combi-teams van DNR/FIOD, de afzonderlijke witwasteams van de DNR en de FIOD, het KLPD brede afhandelteam en een speciaal op geldkoeriers gericht team van de DNR.

In 2011 werden 39 dossiers met 2614 verdachte transacties aangeleverd. In 17 afzonderlijke opsporingsonderzoeken en/of de voorbereiding daarvan is uiteindelijk informatie van de FIU-Nederland gebruikt. Daarnaast werden door een speciaal FinEC-team van het KLPD 5 opsporingsonderzoeken verricht in verband met verdachte transacties bij aankoop van auto's in de duurdere klasse. In drie van deze zaken werden auto's in beslag genomen en verdachten aangehouden.

3

3 Terrorismefinanciering en Proliferatie

3.1 Terrorismefinanciering

Het Team Contra Terrorisme & Proliferatie Financiering van de FIU-Nederland heeft in 2011 een groot aantal (inter)nationale presentaties verzorgd. Daarnaast is het team samen met partners in de veiligheidsketen betrokken bij meerdere (inter)nationale contra terrorisme onderzoeken en heeft het team analyses uitgevoerd op lopende en afgesloten onderzoeken. Dit heeft in 2011 onder andere geleid tot het uitgeven van 23 signaaldocumenten voor opsporings- en inlichtingendiensten en het ontwikkelen van een nieuw risicoprofiel op geldstromen, mogelijk gerelateerd aan terrorisme. Dit profiel is met verschillende meldergruppen gedeeld.

Via strategische studies heeft de FIU-Nederland in 2011 meer zicht proberen te krijgen op geldstromen die te relateren zijn aan geografische instabiele gebieden en/of conflict gebieden, zoals het grensgebied Afghanistan met Pakistan en de Hoorn van Afrika (met nadruk op Somalië). Deze studies hebben geleid tot vertrouwelijke rapportages. Er wordt nog gezocht naar een manier om de bevindingen uit deze rapportages te vertalen naar meer openbare rapportages en aanbevelingen voor opsporingsdiensten, toezichthouders en meldende instellingen.

De verbreding van het aandachtsgebied met de Hoorn van Afrika, heeft ook geleid tot uitnodigingen van de UNODC om deel te nemen aan een aantal conferenties in Kenia en Djibouti.

Daarnaast heeft het team in 2011 actief deelgenomen in diverse nationale en internationale samenwerkingsverbanden, zoals de CT-infobox, Egmont Groep, maar ook met de FIOD en binnen het KLPD. De FIU-Nederland vervult een expertise- en adviesrol op het gebied van terrorismefinanciering naar de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid.

3.2 Proliferatie financiering

In het kader van de Verordening van de Europese Unie (Nr. 1110/2008 d.d. 10 november 2008), is de FIU-Nederland aangewezen als Meldpunt voor meldingen gerelateerd aan Proliferatie financiering. De regeling heeft betrekking op transacties die te relateren zijn aan het verhandelen van stoffen of apparatuur die geschikt of bestemd is voor de productie van kernwapens. Centraal in de regeling staat Iran en met name twee Iranese staatsbanken waarvan verondersteld wordt dat deze worden gebruikt om de proliferatie activiteiten te faciliteren. In 2011 zijn onder deze regeling geen meldingen door meldende instellingen bij FIU-Nederland binnengekomen.

Ondanks het gebrek aan specifieke meldingen met betrekking tot proliferatiefinanciering in 2011, heeft de FIU-Nederland op basis van eigen onderzoek in een aantal gevallen informatie aan de unit Contraproliferatie van de AIVD verstrekt.

3.3 Terrorist Finance Tracking Program (TFTP)

Het TFTP is een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika, waarbij de VS onder strikte voorwaarde de beschikking kan krijgen over Europese gegevens van internationale girale overboekingen via SWIFT. Sinds eind november 2011 is de FIU-Nederland voor Nederland het 'national single point of contact TFTP'.

4

4 Onderzoek en ontwikkeling

De FIU-Nederland heeft de beschikking over een grote hoeveelheid gegevens over mogelijke gevallen van witwassen en financieren van terrorisme. Naast de zaaksgerichte onderzoeken, wil de FIU-Nederland deze gegevens ook gebruiken voor meer strategisch gericht onderzoek en het verkrijgen en verschaffen van inzicht in relevante ontwikkelingen.

Als gevolg van het nog ontbreken van een analyse- en rapportage omgeving binnen GoAML, is de FIU-Nederland in de tweede helft van 2011 sterk beperkt in haar mogelijkheden. Hierdoor heeft zij niet alle gestelde doelen met betrekking tot onderzoek en ontwikkeling kunnen behalen in 2011. Ondanks deze beperking, heeft de FIU-Nederland zich ingezet om toch een aantal meer strategische onderzoeken en rapportages te produceren in 2011 ten bate van beide zijden van het spectrum.

4.1 Analyses ten bate van meldende instellingen, toezichthouders en opsporing

St. Aanpak Voertuig Criminaliteit (St.AVC)

St.AVC is een samenwerkingsverband van onder andere het Ministerie van Veiligheid en Justitie, OM, Raad van Korpschefs, RDW, Verbond van Verzekeraars en BOVAG.

In oktober 2011 is het overleg "Malafide Handel" van start gegaan. Besloten is, naar aanleiding van signalen van deelnemers van St.AVC, van start te gaan met "sloperijen en aanverwante handel".

De FIU-Nederland neemt aan dit project deel om op deze manier inzicht te verkrijgen in typologieën en werkwijzen van deze voor haar (relatief) onbekende sector.

Werkgroep Indicatoren

In september is er een bijeenkomst geweest van de werkgroep indicatoren. Hoofddoel van de werkgroep indicatoren is het up-to-date en effectief houden van de indicatoren, zodat deze blijven voldoen aan hun doel: het detecteren van ongebruikelijke transacties. Deelnemers zijn vertegenwoordigers van meldingsplichtige instellingen en hun overkoepelende brancheorganisaties, toezichthouders, het OM en vertegenwoordigers van de Ministeries van Financiën en Veiligheid en Justitie en uiteraard de FIU-Nederland.

Naar aanleiding van deze bijeenkomst is door de FIU-Nederland een drietal voorstellen ingediend voor wijziging van de indicatoren voor handelaren in zaken van grote waarde en de 'overige handelaren'. Deze punten zullen in 2012 door de deelnemers verder worden uitgewerkt en zal mogelijk leiden tot aanpassing van de indicatorenlijst.

Analyse van meldingen voor toezichthouders

Wanneer een toezichthouder, naar aanleiding van een toezichtbezoek, twijfels heeft of de transacties die gemeld zouden moeten worden ook daadwerkelijk (en met de juiste informatie) zijn gemeld, kunnen zij dit navragen bij de FIU-Nederland. Dit wordt met name gedaan door de toezichthouder Belastingdienst Hollands Midden, bureau MOT ordening (BHM).

In 2011 zijn van deze toezichthouder 14 verzoeken binnengekomen met betrekking tot meldende instellingen in Nederland en ook 6 met betrekking tot meldende instellingen in Caribisch Nederland. Daarnaast wordt ten bate van deze toezichthouder vier keer per jaar een geaggregeerd overzicht gegeneerd van de relevante meldende instellingen, ten bate van de prioritering van melderbezoeken door BHM.

In het afgelopen jaar heeft deze vorm van samenwerking ook invulling gekregen met de toezichthouders DNB en BFT. Doel was te komen tot standaard rapportages voor de toezichthouders. Door de invoering van het nieuwe ICT systeem is het niet mogelijk geweest daar verder invulling aan te geven. Deze doelstelling zal in 2012 alsnog worden vormgegeven.

Strategische analyses voor de opsporing en toezichhouders

Door de strategisch analisten zijn in 2011 in totaal 43 analyseproducten vervaardigd. Het grootste deel daarvan (67%) was op verzoek van externe aanvragers. Het overige deel van de analyses is verricht op eigen initiatief. De externe verzoeken bestonden uit zes regionale transactiebeelden (RTBs), twee liaisonrapportages (LRAPs) en 21 overige verzoeken. Daarnaast zijn er nog 14 interne analyses gemaakt, met als doel het genereren van signalen voor eigen onderzoek en het ondersteunen van de beleidsvorming binnen de unit.

4.2 Typologieën: Project Mercurius

Het gebruik van juiste typologieën en indicatoren op het gebied van witwassen is onmisbaar voor een goede aanpak van witwassen. Vandaar dat de FIU-Nederland in 2011 het project Mercurius heeft uitgevoerd, een project om te komen tot de ontwikkeling van typologieën. De FIU-Nederland erkent haar rol in het vormgeven van typologieën en indicatoren, het hoort tot de “core business” van FIU-Nederland.

Om het proces van het vormgeven van typologieën en indicatoren goed in te richten is van januari 2011 tot en met december 2011 door een projectteam binnen de FIU-Nederland hier aan gewerkt. Daarbij werd ook beoogd om tot nieuwe indicatoren te komen voor de thema's prepaid cards en loan back constructies.

Er is een begin gemaakt met het testen van indicatoren in samenwerking met twee melders, een bancaire instelling en een geldtransactiekantoor, zodat kan worden gezien of de indicatoren bruikbaar zijn voor melders en deze de gewenste kwaliteit en kwantiteit aan ongebruikelijke transacties opleveren. Daarnaast zijn afspraken gemaakt met opsporingsdiensten om feedback te krijgen op de vervolgens geleverde transacties. Hiermee is getracht een “loop” te organiseren waarmee het lerend vermogen kan worden vergroot.

Het project heeft voldoende ervaring opgeleverd voor een goede implementatie en daarmee gebruik van het proces.

4.3 Kennisdocumenten

Aan meerdere kennisdocumenten werd in 2011 een bijdrage geleverd door de FIU-Nederland. Een medewerker was coauteur van de nationale criminaliteitsbeeld analyse (CBA) witwassen 2008 - 2011. Deze CBA zal dienen als basis voor de paragraaf witwassen in het Nationaal Dreigings Beeld (NDB) 2012. Daarnaast werden bijdragen geleverd aan het kennisdocument ‘zwarte kunst’, over witwassen in de kunst en antieksector en de rapportage ‘waakzaam koperslag’, beide van het KLPD.

5 Internationale Samenwerking

Door het vaak grensoverschrijdende karakter van praktijken van witwassen en financieren van terrorisme, is internationale samenwerking voor de FIU-Nederland van groot belang. Ook in 2011 heeft de FIU-Nederland op operationeel niveau met FIU's wereldwijd samengewerkt en informatie uitgewisseld. De succesvolle samenwerkingsprojecten met de Zweedse FIU en de Engelse FIU zijn in 2011 voortgezet. Er is met deze FIU's veel waardevolle informatie uitgewisseld en er zal, op verzoek van de Deense FIU, in 2012 gekeken worden naar uitbreiding van deze samenwerkingsvorm met FIU-Denemarken. Daarnaast wordt door de FIU-Nederland gezocht naar nieuwe, innovatieve manieren om de internationale samenwerking vorm te geven.

Ook op meer beleidsmatig terrein heeft de FIU-Nederland in 2011 geïnvesteerd in internationale samenwerking, onder andere door deelname aan de diverse internationale gremia. In de paragrafen hieronder wordt hierop verder ingegaan.

5.1 Project Internationale samenwerking

In opdracht van de FIU-Nederland is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om de internationale samenwerking effectiever te maken en gebruik te maken van eventuele innovatieve, nieuwe werkvormen.

Een belangrijke conclusie van dit onderzoek is dat, hoewel er veel relaties tussen FIU's bestaan, er buiten de bekende samenwerkingsvormen (Egmont Group, FIU.Net en EU FIU platform) weinig innovatieve methoden van samenwerking te vinden zijn.

De meest opvallende en succesvolle samenwerkingsvorm lijkt op dit moment een bestaande samenwerkingsvorm te zijn tussen de Nederlandse en de Engelse FIU, via een *liaison officer* die als menselijke 'informatie-hub' fungeert.

Belangrijkste aanbeveling in het adviesrapport is om een 'proeftuin' te creëren in de vorm van een trilateraal samenwerkingsverband tussen Denemarken, Nederland en Zweden. Deze drie landen hebben een gezamenlijk belang (transactie informatie die de drie landen betreft). In 2012 zal onderzocht worden hoe deze proeftuin kan worden vormgegeven.

5.2 Internationale samenwerkingsverbanden: Egmont, FATF, FIU.Net, EU FIU platform

Financial Action Task Force (FATF)

Een belangrijk moment voor Nederland in relatie tot de FATF in 2011 was het uitkomen van het FATF evaluatierapport van Nederland op 25 februari. Ruim een half jaar na de zogenaamde 'on site visit' (28 juni - 13 juli 2010) door het team van het IMF werd het omvangrijke evaluatierapport gepubliceerd. In het rapport werd de vooraanstaande positie van het Nederlandse meldpunt erkend. Er zijn echter ook enige kritische punten opgenomen met betrekking tot de positie van de FIU-Nederland.

Vanwege haar sterke handelspositie en het daarmee verbonden financiële centrum is Nederland al jaren aangemerkt als een potentieel risicogebied voor financiële criminaliteit inclusief witwassen.

De rol en positie van de FIU-Nederland is daarbij van groot belang.

De belangrijkste kritiekpunten van de FATF ten aanzien van de FIU-Nederland zijn:

- de effectiviteit blijft achter bij de verwachtingen en kan worden verbeterd;
- dit kan door het beter benutten van de analyses;
- en door de onafhankelijke positie te verbeteren door een heldere governance structuur en verbeteringen in het wettelijk kader.

Om de verbeterpunten goed op te pakken, heeft de FIU-Nederland een werkgroep geformeerd. Om te komen tot verbetering van de governance van de FIU-Nederland, is een voorstel uitgewerkt om de FIU-Nederland beter te positioneren (zie paragraaf 7.2). Om de effectiviteit te verbeteren wordt een rapportage- en analysetool geïmplementeerd in de loop van 2012. In deze tool zullen de zogenaamde “red flags”, die af te leiden zijn uit de actuele typologieën, worden ingevoerd. Met de komst van deze tool zal de FIU-Nederland weer in staat zijn strategische analyses te maken die trends kunnen detecteren.

De FIU-Nederland is vertegenwoordigd in de Nederlandse delegatie van de FATF die jaarlijks drie maal bijeenkomt. Binnen de FATF zijn vier werkgroepen actief. De FIU-Nederland neemt actief deel aan de werkgroep typologieën.

Egmont Groep

In 2011 bestond de Egmont groep uit 127 leden (FIU's). FIU-Nederland heeft in 2011 deelgenomen aan de werkgroepvergadering van de Egmont groep op Aruba in maart en de Plenaire vergadering in juli in Yerevan (Armenië). De FIU-Nederland neemt actief deel aan de Egmont Groep, met vertegenwoordigers in drie werkgroepen.

Als voorzitter van de IT werkgroep, is het hoofd van de FIU-Nederland ook lid van het Egmont Comité. Met de landen van de Egmont groep wordt operationele informatie gedeeld via het Egmont Secure Web, wat wordt beheerd door de Amerikaanse FIU, FINCEN.

FIU.NET

Om de gegevensuitwisseling tussen de Europese FIU's op een efficiënte manier mogelijk te maken, is met hulp van de Europese Commissie het FIU.Net opgericht. Het FIU.Net vormt een gedecentraliseerd computer netwerk tussen de Europese FIU's. Inmiddels zijn vrijwel alle lidstaten van de Europese Unie aangesloten op dit systeem.

Om het FIU.Net project te transformeren naar een permanente structuur, is besloten om het FIU.Net bureau onder te brengen bij Europol. Als definitieve datum is 1 januari 2014 gekozen, momenteel is er sprake van een transitie fase. De FIU-Nederland levert een actieve bijdrage aan het FIU.Net bureau. Niet alleen is FIU-Nederland lid van de Board of Partners die richting geeft aan de verdere ontwikkeling van het FIU.Net, maar ook wordt er capaciteit op detacheringsbasis geleverd ten bate van de uitvoering van de taken van het FIU.Net bureau.

De technologie die gebruikt wordt binnen FIU.Net voor de Europese FIU's, is ook bruikbaar voor de FIU's binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Een eerste stap hiertoe is genomen tijdens het Koninkrijksseminar. Tijdens dit seminar is een eerste volledige geautomatiseerde subjectmatch met een versleuteling uitgevoerd. De resultaten zijn tijdens het seminar besproken en er zijn vervolgcacties afgesproken.

Operationele intelligence uitwisseling internationaal

De FIU-Nederland maakt gebruik van het FIU.Net en het Egmont Secure Web (ESW) om operationeel informatie uit te wisselen over subjecten met ongebruikelijke transacties. In onderstaande tabellen is per medium de top-5 landen weergegeven waarmee in 2011 informatie is uitgewisseld. Het gaat daarbij om de dossiers betreffende inkomende en uitgaande verzoeken.

Tabel: Top 5 landen inkomende en uitgaande verzoeken via FIU.net¹

FIU.net			
	Inkomend		Uitgaand
België	191	België	17
Slowakije	41	Duitsland	5
Luxemburg	24	Spanje	5
Frankrijk	15	Italië	2
Verenigd Koninkrijk	13	Roemenië	1

Tabel: Top 5 landen inkomende en uitgaande verzoeken via ESW

ESW			
	Inkomend		Uitgaand
België	176	Zweden	20
Luxemburg	66	België	14
Slowakije	55	Duitsland	10
Spanje	15	Verenigd Koninkrijk	10
Frankrijk	10	Turkije	7

EU FIU platform

De FIU-Nederland neemt deel aan het EU FIU Platform, het informele overlegorgaan waar FIU's uit de Europese Unie deel aan nemen. Periodiek komt het platform bijeen in Brussel waarbij een kernpunt is, het verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen EU FIU's. Daarnaast worden best practices ingebracht en ervaringen gedeeld en actuele ontwikkelingen en dreigingsbeelden besproken. Het EU FIU Platform zal in 2012 een advies leveren aan de Europese Commissie met betrekking tot de vierde anti-witwas Richtlijn. Deze richtlijn zal namelijk in 2012 worden afgerond.

AWF Sustrans

In 2011 hebben Europol en de FIU-Nederland het eerste decennium van samenwerking op het gebied van het bestrijden van witwassen en het financieren van terrorisme vol gemaakt. Het Analytical Work File Suspicious Transactions (AWF Sustrans) is uit deze samenwerking ontstaan. Hierin participeren inmiddels 24 lidstaten. De FIU-Nederland verstrekt haar verdachte transacties aan Europol. Als een subject bij twee of meer landen voorkomt, dan wordt de FIU-Nederland door Europol aanvullend bevraagd. In 2011 zijn in het kader van de AWF Sustrans 24 verzoeken van Europol afgehandeld. De verstrekte informatie wordt geanalyseerd om internationale criminele samenwerkingsverbanden te detecteren. Aangetroffen samenwerkingsverbanden worden nader onderzocht met de desbetreffende lidstaten.

Het aantal verzoeken is in 2011 significant lager dan in 2010. Dit heeft echter met name te maken met de veranderde werkwijze. Europol is niet langer meer verplicht om bij iedere 'hit' toestemming te vragen aan de FIU-Nederland voor het gebruiken van haar verdachte transactie-informatie. Daardoor wordt door Europol vooral nog voor verdiepend of aanvullend onderzoek een verzoek gedaan aan de FIU-Nederland, wat een lager aantal verzoeken tot gevolg heeft.

Afgesloten Memoranda of Understanding (MOU's)

Hoewel het voor de FIU-Nederland geen vereiste is om te komen tot uitwisseling van informatie, sluit zij jaarlijks op verzoek van FIU's die aangesloten zijn bij de Egmont Group MOU's af. Vaak is het voor de FIU's die een MOU vragen, wel wettelijk noodzakelijk om een MOU af te sluiten, voordat intelligence kan worden uitgewisseld. In 2011 zijn MOU's afgesloten met de FIU's van de volgende landen: Indonesië (PPATK), Saoedi-Arabië (SAFIU) en Singapore (STRO).

^{1/} De telling van het aantal inkomende en uitgaande verzoeken via FIU.Net verschilt in 2011 van de telling in 2010. Dit verschil is te verklaren doordat de telling 2011 gebaseerd is op het aantal bevragingen en/of bevroegde subjecten, in plaats van een telling van ieder stukje informatie dat is uitgewisseld (subject, adres, notitie, etc.).

Daarnaast zijn onderhandelingen en voorbereidingen gaande om een MOU te tekenen met JAFIC, het meldpunt van Japan en MASAK, het meldpunt van Turkije. Tevens ligt er al een verzoek van de FIU van Tunesië dat, als de plenaire Egmont Groep vergadering daartoe besluit in juli 2012, lid zal worden van de Egmont groep.

In aanvulling op de samenwerking via de Egmont Groep en het EU FIU platform, ontvangt de FIU-Nederland ook enkele malen per jaar een buitenlandse FIU die zich, desgevraagd, bij de FIU-Nederland kan verdiepen in specifieke onderwerpen zoals het maken van analyses of samenwerking met de opsporing.

Samenwerking FIU-Nederland en de Internationale Tribunalen

Om te kunnen komen tot informatie-uitwisseling met de in Nederland gevestigde internationale tribunalen, zijn er afspraken gemaakt tussen FIU-Nederland, het Functioneel Parket (LOvJ WWFT) en de verantwoordelijke autoriteit (arrondissementsparket Den Haag). Dit kan gaan om subject gerichte informatie bestemd voor opsporing of vervolgingen en casuïstiek informatie, van belang voor uitvoering van de taak van de Internationale tribunalen en ter aanvulling van de informatiepositie van FIU-Nederland.

Koninkrijkseminar

In maart 2011 vond in Oranjestad op Aruba, het tweede Koninkrijkseminar plaats. Deze bijeenkomst van de meldpunten binnen het Koninkrijk der Nederlanden had als thema *“De bevordering en verbetering van de samenwerking tussen de meldpunten, mede in relatie tot de ketens waarin zij functioneren”*. Een passend thema in het licht van de nieuwe staatkundige verhoudingen en de verschoven meldplicht van de meldende instellingen op Bonaire, St. Eustatius en Saba.

Tijdens het seminar is concreet afgesproken, om elkaar onderlinge steun en bijstand te verlenen en expertise te delen. Dit geldt met name voor het MOT St. Maarten, dat al initiële steun heeft ontvangen van het MOT Curaçao bij de oprichting. Daarnaast is er een juridische werkgroep geformeerd, met het oog op een onderling effectievere samenwerking in de toekomst. Van belang hierbij is het elkaar op de hoogte houden van de in ontwikkeling zijnde wetswijzigingen. Ook het vormen van nieuwe wetgeving dient, in overeenstemming met artikel 39 van het Statuut, onderling afgestemd te worden in het kader van effectieve Koninkrijksamenwerking.

Tot slot is een match uitgevoerd door het FIU.Net-bureau, als test voor het delen van intelligence, rekening houdend met elkaars mogelijkheden. Deze match wordt nader uitgewerkt.

6

6 Caribisch Nederland

2011 was het eerste volledige jaar waarin de meldende instellingen binnen Caribisch Nederland verplicht waren hun ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-Nederland. In 2011 heeft de nadruk gelegen op voorlichting geven aan de meldende instellingen en de contacten met andere belangrijke partners.

Positionering Administratieve liaison

De administratieve liaison heeft een centrale rol in het informeren van meldplichtige instellingen in Caribisch Nederland over de meldplicht, de meldprocedure en de relevante wet- en regelgeving. Daarnaast draagt de administratieve liaison zorg voor het onderhouden van de contacten met vertegenwoordigers van de branches en de toezichthouders en de overige Koninkrijksmeldpunten. Ook ligt er een taak op het gebied van beleidsontwikkeling.

Vanwege de kleinschaligheid heeft de FIU-Nederland gekozen voor een intensieve relatieopbouw met de meldende instellingen in Caribisch Nederland. Het regelmatig afleggen van bezoeken, geven van presentaties en instructie over de geldende wetgeving en procedures heeft geleid tot een toegenomen vertrouwen, wat zich naar gehoopt wordt, uit zal betalen in meer en kwalitatief betere meldingen.

GoAML

Doordat het gebruik van de meldapplicatie, die als voorganger op GoAML is ontwikkeld, goed verliep, is de overgang van de meldende instellingen op Caribisch Nederland naar GoAML zonder voorafgaande pilot doorgevoerd. Dit omdat de wijziging niet groot was voor deze meldende instellingen. Wel werd deze overgang pas later dan voorzien ingezet.

Relatiedagen traditionele melders

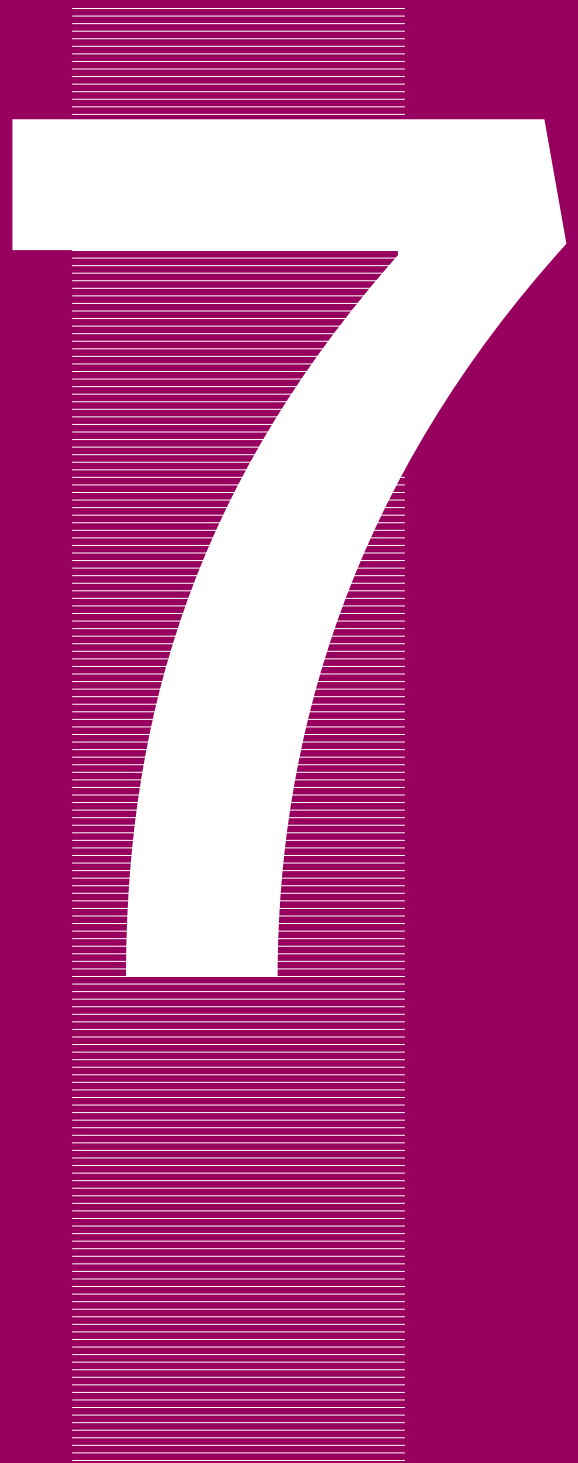
In 2011 zijn voor de eerste keer relatiedagen voor de traditionele melders georganiseerd op Bonaire en Sint Maarten voor de instellingen op respectievelijk Saba en Sint Eustatius. Deze relatiedagen zijn gebruikt om alle ketenpartners aan elkaar voor te stellen door middel van presentaties, interactie en ontmoetingen.

Meldingen

In 2011 zijn er ruim 650 meldingen van ongebruikelijke transacties ontvangen van de meldende instellingen in Caribisch Nederland. Deze meldingen vertegenwoordigen een bedrag van ruim 56 miljoen Euro. De meldingen werden zowel op papier als digitaal ontvangen.

Met betrekking tot het analyseren van de ongebruikelijke transacties vanuit Caribisch Nederland moeten nog stappen gezet worden. Deze opstartproblemen zullen naar verwachting in 2012 zijn opgelost.

7 Ontwikkeling van de unit

7.1 Nieuw ICT Systeem, GoAML

In 2011 zijn, met veel inzet van capaciteit vanuit de FIU-Nederland, de laatste stappen gezet in het implementatietraject van de nieuwe integrale ICT-voorziening GoAML. Doel van dit traject was om te komen tot vervanging van de binnen de FIU-Nederland gebruikte en speciaal voor de FIU gebouwde applicaties. Deze applicaties waren sterk verouderd en daardoor niet meer op goede en betaalbare wijze in beheer te houden.

De overgang naar de applicatie was niet alleen een grote omslag in de manier van werken voor de medewerkers van de FIU-Nederland, ook de manier van melden is significant veranderd. Om deze transformatie in goede banen te leiden, is er binnen de FIU-Nederland een projectteam ingesteld. Dit team was niet alleen verantwoordelijk voor de implementatie van GoAML binnen de FIU-Nederland, maar ook voor het meldportaal en de meldapplicatie ten behoeve van de meldende instellingen. Veel capaciteit van de FIU-Nederland is in 2011 dan ook opgegaan aan werkzaamheden ten bate van de implementatie van het nieuwe ICT systeem.

In mei 2011 is de FIU-Nederland overgestapt naar werken via de GoAML applicatie. Na deze overstap is er veel tijd gestoken in het verlenen van nazorg (aanvullende training, beheer), de implementatie van een servicepunt binnen de FIU-Nederland ten behoeve van meldende instellingen en opsporing, de implementatie van GoAML voor Caribisch Nederland, het kwalitatief verbeteren van de aanlevering van VT's aan de politie-applicatie BlueView en het doorvoeren van nieuwe releases en maatwerk-functionaliteiten, specifiek voor de FIU-Nederland.

Met de overgang naar GoAML, heeft de FIU-Nederland een stap gezet naar een professioneler ICT-systeem, wat toekomstvast is. Wat echter miste bij de invoering van GOAML, is een separate rapportage- en analyse omgeving. Deze moet nog worden ontwikkeld. Daarnaast zal ook de applicatie zelf worden doorontwikkeld. Hiervoor is een nieuw projectteam ingericht.

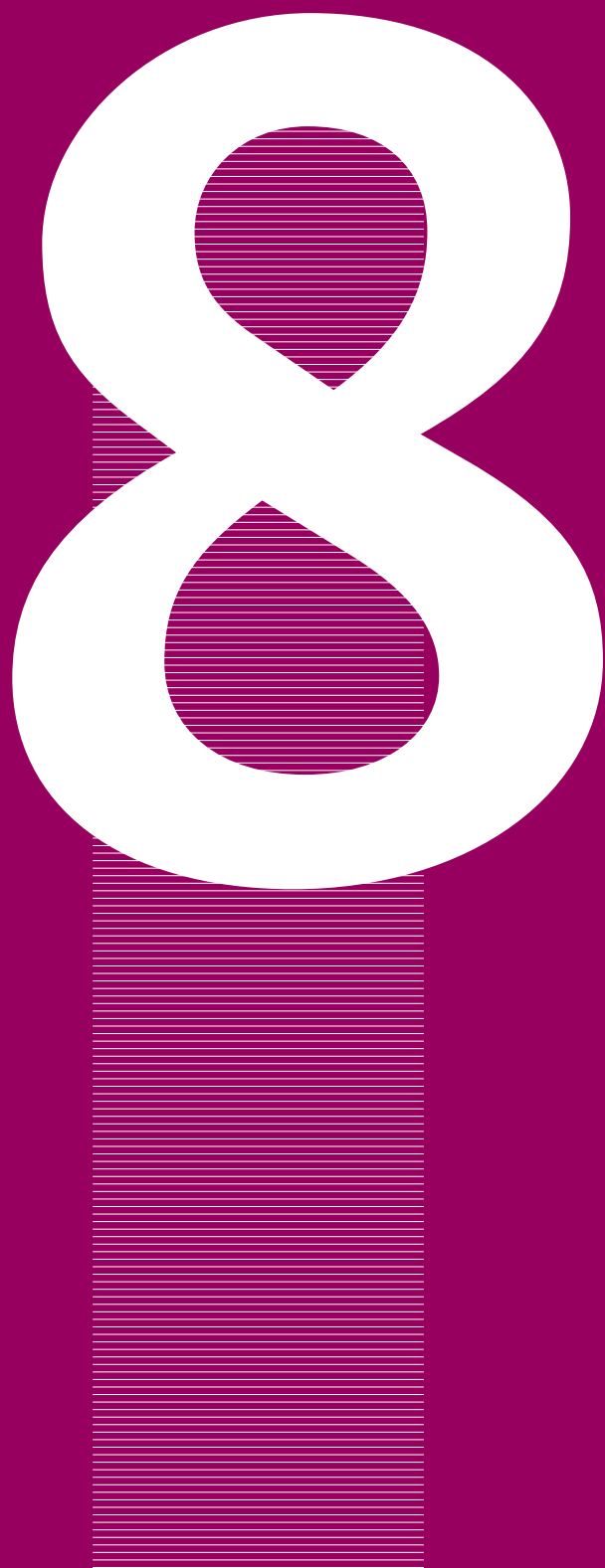
7.2 Positionering

In 2011 hebben besprekingen plaatsgevonden over de positionering van de FIU-Nederland. Redenen hiervoor waren de vorming van de Nationale Politie, waarbij ook gekeken moest worden naar de positie van de FIU-Nederland en de evaluatie van Nederland door de FATF.

In haar evaluatierapport toont de FATF zich onder andere kritisch over de positionering van de FIU-Nederland en de ingewikkelde governance structuur: (te) veel partijen oefenen invloed uit op het beheer en beleid van de organisatie door middel van een niet transparant geheel van mandateringen en ondermandateringen.

Uitgangspunt bij de nieuwe positionering van FIU-Nederland is dat haar onafhankelijke positie wordt versterkt, waarbij tevens de effectiviteit van de FIU-Nederland een belangrijke voorwaarde is. In 2012 zal duidelijk worden op welke wijze de FIU-Nederland gepositioneerd zal worden

8 FIU-Nederland in kengetallen

8.1 Introductie

In dit hoofdstuk presenteert de FIU-Nederland de kengetallen. De ontwikkelingen van het afgelopen jaar worden in beeld gebracht aan de hand van de verschillende melder groepen die vallen onder de meldplicht van de WWFT en die ongebruikelijke transacties hebben gemeld aan de FIU-Nederland. Daarbij worden ook de indicatoren – objectief of subjectief – die zijn gebruikt bij de meldingen in getoond. Naast de meldingen, die de input vormen voor de FIU-Nederland, worden ook de ontwikkelingen ten aanzien van de verdachte transacties gepresenteerd. Deze worden eveneens weergegeven aan de hand van de melder groepen waar de verdacht verklaarde transacties zijn verricht. Ook worden op verschillende plekken de *doormeldredenen* weergegeven die de FIU-Nederland had om transacties verdacht te verklaren. Transacties worden verdacht verklaard op basis van vier verschillende methoden c.q. doormeldredenen: (1) de wekelijkse match met het VROS-bestand, (2) screening naar aanleiding van LOvJ-verzoeken, (3) matches met overige gegevensbestanden en (4) eigen onderzoek.

Verdachtverklaring in het kader van de eerste en de derde categorie is sterk afhankelijk van de input van de opsporing; het aantal doormeldingen op basis van de match hangt samen met de mate waarin opsporingsambtenaren de bestanden vullen met subjecten die voorkomen in de database van de FIU-Nederland.

Uiteraard hangt het aantal door de politie ingediende LOvJ-verzoeken (2) eveneens samen met de inspanningen van de opsporing, al kan de FIU-Nederland hier enige invloed op uitoefenen door de regio's goed voor te lichten over het gebruik van het LOvJ-verzoek. Het verrichten van eigen onderzoek (4) ligt hoofdzakelijk binnen de invloedssfeer van de FIU-Nederland en hangt onder andere samen met de beschikbare expertise en capaciteit, alsmede de (beleids)keuzes die zij maakt omtrent het inzetten van deze capaciteit.

De ongebruikelijke transacties zijn opgevraagd en gepresenteerd op basis van het *registratiejaar*. Op deze wijze wordt inzichtelijk hoeveel transacties de FIU-Nederland het afgelopen jaar heeft geregistreerd.

Dit vormt de input van de FIU-Nederland. De verdachte transacties zijn opgevraagd en gepresenteerd op basis van het *doormeldjaar*, dat wil zeggen het jaar waarin de transactie verdacht is verklaard. Het geeft inzicht in de hoeveelheid ongebruikelijke transacties die FIU-Nederland binnen een jaar verdacht heeft verklaard en wat haar output is geweest. Omdat de ongebruikelijke transacties en de verdachte transacties op basis van verschillende datumclassificaties worden opgevraagd, kunnen zij niet direct met elkaar vergeleken worden. Immers, een transactie die verdacht is verklaard en is doorgemeld in 2011, kan zijn geregistreerd in 2008. Aan de hand van deze cijfers over de ongebruikelijke en verdachte transacties kan dus geen 'doormeldpercentage' worden berekend. Desalniettemin kan worden vastgesteld dat lang niet alle ongebruikelijke transacties die de FIU-Nederland registreert, ook verdacht verklaard worden.

De twee belangrijkste redenen hiervoor zijn dat (1) niet elke ongebruikelijke transactie daadwerkelijk verdacht blijkt te zijn en (2) en dat de FIU-Nederland onvoldoende capaciteit heeft om alle transacties aan eigen onderzoek te onderwerpen. Met betrekking tot het eerste: op basis van de analyse van de FIU-Nederland kan blijken dat een transactie die door een meldende instelling als ongebruikelijk wordt gezien, een legitieme verklaring heeft. In een ander scenario kunnen er wellicht geen legitieme redenen voor het uitvoeren van een transactie door de melder of de FIU-Nederland worden vastgesteld, maar blijkt tegelijkertijd onvoldoende dat sprake is van een mogelijke relatie met een misdrijf. In beide situaties krijgt een ongebruikelijke transactie niet het label verdacht. Een tweede reden dat het aantal verdachte transacties achterblijft bij het aantal ongebruikelijke transacties, is de beperkte onderzoeks-capaciteit waarover de FIU-Nederland beschikt. Het noopt de FIU-Nederland ertoe om scherpe keuzes te maken in de prioritering die zij aanbrengt in haar onderzoeksactiviteiten. Met andere woorden: welke transacties komen (als eerst) aan bod om onderzocht worden? In dat kader is het interessant om een blik vooruit te werpen naar volgend jaar. In 2012 worden belangrijke stappen gezet in het ontwikkelen van de nieuwe rapportage- en analysetool (R&A-tool). Deze tool zal worden ingezet om de trends en ontwikkelingen die zich voordoen beter in beeld te kunnen brengen en te monitoren. Daarnaast wil FIU-Nederland de R&A-tool inzetten om op nog slimmere wijze prioriteringen aan te brengen in de transacties die zij wil onderzoeken. Door bijvoorbeeld te werken met zogenaamde "red flags", kan de FIU-Nederland de meest risicovolle transacties zo snel mogelijk onderkennen en onderzoeken. Waar mogelijk zal de FIU-Nederland deze red flags delen met de meldende instellingen, zodat niet alleen de kwaliteit van de output, maar ook die van de input van de FIU-Nederland versterkt kan worden.

Leeswijzer bij de kengetallen

- ◇ Medio 2011 is de FIU-Nederland overgestapt op een nieuw bedrijfsprocessensysteem, GoAML. Dit heeft gevolgen voor de kengetallen in dit jaaroverzicht. GoAML hanteert een andere telwijze dan het oude systeem, MOTION, waardoor de kengetallen uit dit jaaroverzicht niet meer één op één vergelijkbaar zijn met voorgaande jaren:
  - In MOTION kon één transactie uit meerdere financiële handelingen bestaan. Deze werden geteld als één transactie. In GoAML telt elke financiële handeling als één transactie.
  - De subjectieve meldplicht voor money transfers geldt voor zowel de providers van geldtransactiekantoren als hun agenten. Het kan daardoor voorkomen dat eenzelfde transactie twee keer wordt gemeld bij de FIU-Nederland. In MOTION werden dubbel gemelde money transfers niet meegeteld; GoAML telt ook dubbel getelde money transfers.
- ◇ De nieuwe telwijze (zie hierboven) is leidend. Dit jaaroverzicht bevat voor 2010 en 2011 dan ook de kengetallen volgens de nieuwe telwijze. Ook de begeleidende teksten focussen op de jaren 2010 en 2011 volgens de nieuwe telwijze. Met het oog op de herkenbaarheid en vergelijkbaarheid met eerdere jaarverslagen zijn tot en met 2010 ook de kengetallen opgenomen volgens de oude telmethodiek. Het onderscheid is duidelijk te herkennen in de opgenomen tabellen en grafieken. Toelichting bij de kengetallen volgens de oude telwijze is te vinden in eerder verschenen jaaroverzichten. Deze zijn te downloaden via www.fiu-nederland.nl.
- ◇ Ongebruikelijke transacties zijn opgevraagd op registratiedatum, dit wil zeggen de datum waarop de FIU-Nederland de ontvangen transactie als ongebruikelijk in de MOT-database heeft geregistreerd.
- ◇ Verdachte transacties zijn opgevraagd op doormelddatum, dit wil zeggen de datum waarop de FIU-Nederland de transacties, na onderzoek, als verdacht heeft doorgemeld. In feite betreft het hier dus de kwantitatieve productie van de FIU-Nederland. Hierbij moet worden opgemerkt dat de FIU-Nederland niet alle aangeboden transacties aan een uitgebreid onderzoek ter verdachtverklaring kan onderwerpen. Wel wordt elke melding, die de FIU-Nederland registreert, onderworpen aan een automatische bestandsvergelijking ('match') met het VROS-register. Enige vorm van onderzoek vindt daardoor altijd plaats.
- ◇ Met de komst van GoAML is ook het doormelden van verdachte transacties richting de opsporing gewijzigd. Voortaan worden alle verdachte transacties geëxporteerd naar BlueView. Door deze verandering is ook de definitie van doormelddatum iets gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Hierdoor komt het in een beperkt aantal gevallen voor dat een dossier dat voorheen een doormelddatum in 2010 had nu een doormelddatum in 2011 heeft.
- ◇ Het kan voorkomen dat percentages door afronding niet geheel optellen tot 100%.
- ◇ Bedragen in vreemde valuta zijn omgerekend naar euro op basis van de wisselkoersen die door meldende instellingen zijn opgegeven in hun melding(en). Bij de douanemeldingen is sprake van onjuist aangeleverde wisselkoersen, waardoor deze bedragen ten tijde van het opstellen van de kengetallen onjuist in het bedrijfsprocessensysteem stonden. Dientengevolge worden de bedragen die gemoeid zijn met de douanemeldingen buiten beschouwing gelaten.
- ◇ Bij de berekening van bedragen worden meldingen van voorgenomen transacties buiten beschouwing gelaten.
- ◇ Tenzij anders aangegeven zijn alle aantallen in de kengetallen exact weergegeven. Bedragen zijn afgerond.
- ◇ Door de introductie van GoAML en de bijbehorende conversieproblemen, beschikt de FIU-Nederland dit jaar niet over accurate gegevens over de ontvangstdatum van een melding. Hierdoor zijn er in dit jaarverslag, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen kengetallen opgenomen ten aanzien van de doorlooptijd.
- ◇ Door de invoering van het nieuwe registratiesysteem staan de doormeldredenen van een deel van de verdachte transacties (16%) niet op de juiste wijze in het systeem. Er wordt gewerkt aan een oplossing. Voor dit jaaroverzicht hebben deze transacties als doormeldredenen "nader vast te stellen" gekregen.
- ◇ Meldingen gedaan vanuit de BES-eilanden (BES-meldingen) waren ten tijde van het samenstellen van het databestand voor de kengetallen nog niet ingelezen in GoAML. Zij worden daarom niet behandeld in dit hoofdstuk. In Hoofdstuk 6 staat een korte kenschets van de BES-meldingen over 2011.

8.2 Totaalcijfers

8.2.1 Ongebruikelijke transacties

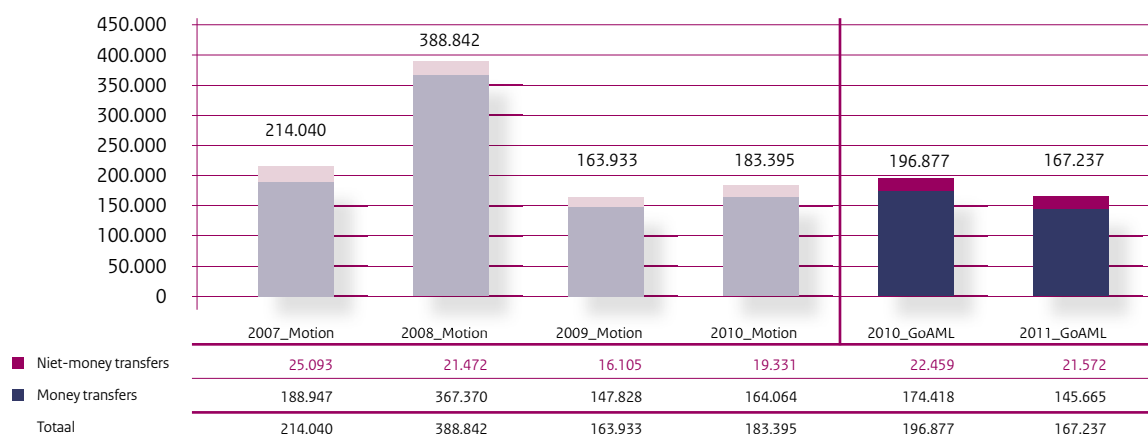
FIU-Nederland ontving in 2011 ruim 167.000 meldingen van ongebruikelijke transacties. Grafiek 1 toont de ontwikkeling van het aantal gemelde ongebruikelijke transacties in jaren 2007 tot en met 2011. Het weergegeven jaartal betreft het jaar waarin de transactie is gemeld en geregistreerd. Melders kunnen niet alleen melding doen van uitgevoerde transacties, maar ook van transacties die de klant voornemens is te verrichten. De meeste transacties hebben echter betrekking op uitgevoerde transacties; in 2011 werden 948 meldingen gedaan van voorgenomen transacties.

In 2011 zijn er minder meldingen gedaan dan in 2010. Het totaal aantal gemelde ongebruikelijke transacties is teruggelopen met 15%.

In de onderhavige paragraaf wordt een onderscheid gemaakt tussen meldingen van money transfers en niet-money transfers. Onder money transfers vallen overboekingen die worden verricht via geregistreerde geldtransactiekantoren, zoals (agentschappen van) MoneyGram en Western Union. Meldingen die vallen in de categorie niet-money transfers hebben onder andere betrekking op contante (wissel)transacties, girale transacties en in- en uitvoer van contanten. Het overgrote deel van alle meldingen van ongebruikelijke transacties betreft de money transfers (87%). Om te voorkomen dat de trends in de meldingen van de niet-money transfers worden overschaduwed door het grote aantal meldingen van de money-transfers, worden deze twee categorieën gemelde transacties in afzonderlijke paragrafen behandeld. De kengetallen ten aanzien van de money transfers worden besproken in paragraaf 3 en de niet-money transfers komen aan de orde in paragraaf 4.

Uit grafiek 1 komt naar voren dat het totaal aantal meldingen ten aanzien van money transfers ruim 16% lager is ten opzichte van 2010. Bij niet-money transfers is de daling ongeveer 4%.

Grafiek 1: Ongebruikelijke transacties 2007 – 2011

De verhouding tussen objectieve en subjectieve meldingen is in 2011 ook sterk gewijzigd ten opzichte van 2010. In 2010 was verhouding subjectief – objectief nog 66%-34% in 2011 is het 52%-48%. In het vervolg van deze paragraaf en de komende paragrafen wordt ingegaan op de aantallen en zal de daling nader toegelicht worden.

Tabel 1 geeft een overzicht van de herkomst van de meldingen. Het aantal ongebruikelijke transacties is weergegeven per meldsector, wederom uitgesplitst naar money transfers en niet-money transfers. In respectievelijk paragraaf 3 en paragraaf 4 wordt per meldsector dieper ingegaan op de ontwikkelingen.

Tabel 1: Ongebruikelijke transacties per sector

Niet-money transfers

Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal
Banken	6.469	30%	8.794	39%	7.740	40%
Overheid	4.287	20%	3.319	15%	2.773	14%
Handelaren	3.890	18%	4.203	19%	3.703	19%
Geldtransactiekantoren	2.915	14%	1.758	8%	1.707	9%
Casino's	1.734	8%	1.671	7%	1.014	5%
Creditcardmaatschappijen	1.444	7%	1.316	6%	1.308	7%
Vrije beroepsbeoefenaars	794	4%	1.348	6%	1.040	5%
Overige handelaren	67	0%	34	0%	30	0%
Financieringsmaatschappijen	8	0%	2	0%	2	0%
Effectenbemiddelaars	1	0%	11	0%	11	0%
Assurantietussenpersonen	1	0%	1	0%	1	0%
Levensverzekeraars	0	0%	2	0%	2	0%
Beleggingsinstellingen	0	0%	0	0%	0	0%
Subtotaal niet-money transfers	21.610	100%*	22.459	100%*	19.331	100%*

Money transfers

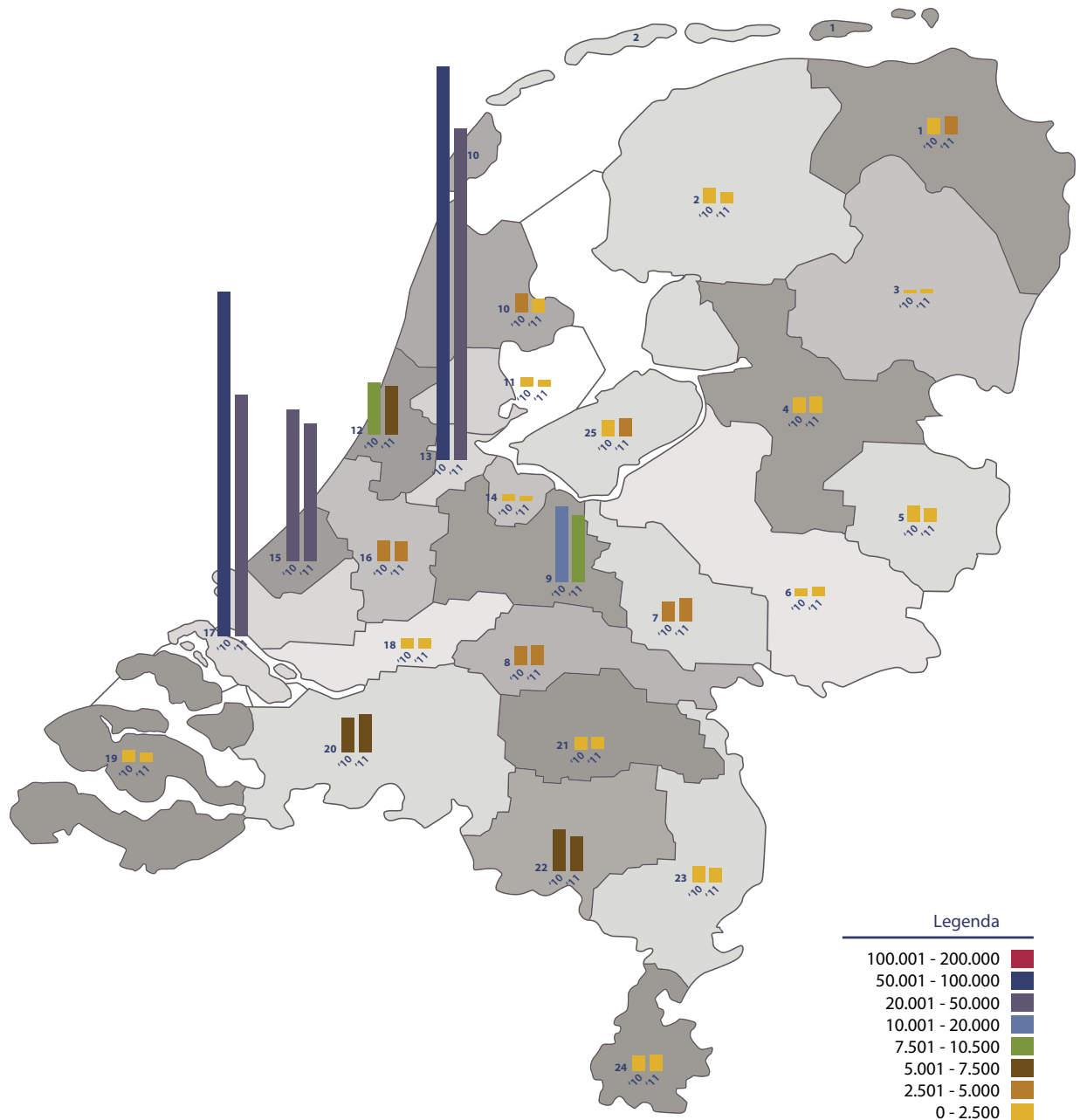
Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal
Geldtransactiekantoren	132.799	91%	162.521	93%	152.219	93%
Banken	12.830	9%	11.897	7%	11.845	7%
Subtotaal money transfers	145.629	100%	174.418	100%	164.064	100%
Eindtotaal	167.239		196.877		183.395	

*Door afronding telt het totaal niet exact op tot 100%.

8.2.2 Ongebruikelijke transacties per politieregio

Om een indruk te geven van waar in Nederland de ongebruikelijke transacties plaatsvinden, is in figuur 1 een kwantitatief beeld weergegeven ten aanzien van de ongebruikelijke transacties per politieregio.

Figuur 1: Ongebruikelijke transacties per politieregio registratiejaren 2010-2011

In onderstaande tabel zijn de exacte aantallen ongebruikelijke transacties weergegeven die horen bij de afzonderlijke politieregio's.

Tabel bij figuur 1

Politieregio	Nummer op kaart	2011_GOAML	2010_GOAML	2010_MOTION
Groningen	1	2.632	2.327	2.243
Friesland	2	1.637	2.210	2.018
Drenthe	3	608	541	527
IJsselland	4	2.258	2.152	2.031
Twente	5	2.061	2.317	2.044
Noord- en Oost-Gelderland	6	1.296	1.106	1.067
Gelderland-Midden	7	3.352	2.840	2.382
Gelderland-Zuid	8	2.782	2.735	2.463
Utrecht	9	9.721	11.107	10.499
Noord-Holland-Noord	10	2.069	2.733	2.466
Zaanstreek-Waterland	11	1.075	1.320	1.279
Kennemerland	12	7.037	7.566	6.829
Amsterdam-Amstelland	13	47.969	56.942	52.024
Gooi en Vechtstreek	14	741	868	781
Haaglanden	15	19.975	22.457	21.184
Hollands Midden	16	2.825	3.034	2.880
Rotterdam-Rijnmond	17	35.431	50.006	48.167
Zuid-Holland-Zuid	18	1.458	1.445	1.358
Zeeland	19	1.301	1.690	1.649
Midden- en West-Brabant	20	5.661	5.079	4.681
Brabant-Noord	21	1.788	1.852	1.704
Brabant-Zuid-Oost	22	5.014	6.020	5.577
Limburg-Noord	23	2.117	2.385	2.233
Limburg-Zuid	24	2.389	2.248	2.091
Flevoland	25	2.650	2.394	2.173

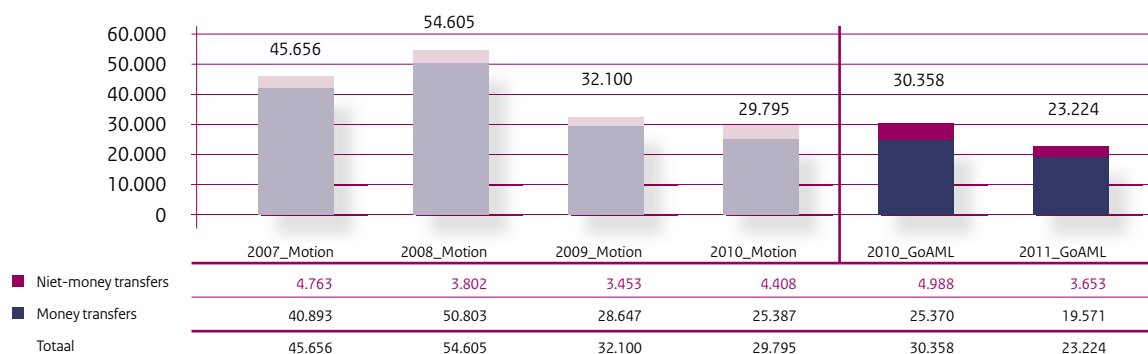
De meeste meldingen van ongebruikelijke transacties zijn afkomstig uit de regio's met de hoogste bevolkingsdichtheid. In 2011 waren de meeste meldingen afkomstig van instellingen uit de politieregio Amsterdam-Amstelland, te weten zo'n 48.000 meldingen. Vanuit Rotterdam-Rijnmond kwamen ruim 35.000 meldingen en regio Haaglanden en Utrecht volgen met respectievelijk zo'n 20.000 en ruim 9.700 meldingen.

Opvallend is de sterke daling van het aantal ongebruikelijke transacties binnen de regio Rotterdam-Rijnmond. Dit is toe te schrijven aan een bepaalde melder, een geldtransactiekantoor, die in verband met vermeende fraude bij een subagent in 2010 besloot om alle transacties van die specifieke subagent te melden op basis van een subjectieve indicator. Deze frauduleuze praktijken zijn inmiddels gestopt, waardoor ook het aantal meldingen in de regio is afgenomen.

8.2.3 Verdachte transacties

Grafiek 2 toont de ontwikkeling van het jaarlijks aantal doorgemelde verdachte transacties. Er wordt onderscheid gemaakt naar meldingen van money transfers en niet-money transfers. De weergegeven jaartallen betreffen de jaren waarin de transacties zijn doorgemeld naar de opsporingsdiensten. In 2011 zijn er 23.224 transacties verdacht verklaard; dit is ten opzichte van 2010 een daling van ruim 23%. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3 en 4.

Grafiek 2: Verdachte transacties 2007 - 2011

In tabel 2 wordt het aantal verdachte transacties per meldsector weergegeven. Er wordt onderscheid gemaakt naar meldingen van niet-money transfers en money transfers. Tevens wordt het aandeel van meldingen op het totaal weergegeven.

Tabel 2: Verdachte transacties per meldsector

Niet-money transfers

Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal
Banken	1.648	45%	3.169	64%	2.857	65%
Geldtransactiekantoren	683	19%	409	8%	381	9%
Handelaren	477	13%	418	8%	391	9%
Casino's	354	10%	303	6%	252	8%
Vrije beroepsbeoefenaars	289	8%	500	10%	356	6%
Creditcardmaatschappijen	114	3%	71	1%	67	2%
Overheid	86	2%	113	2%	99	2%
Overige handelaren	2	0%	2	0%	2	0%
Levensverzekeraars	0	0%	2	0%	2	0%
Effectenbemiddelaars	0	0%	1	0%	1	0%
Assurantietussenpersonen	0	0%	0	0%	0	0%
Beleggingsinstellingen	0	0%	0	0%	0	0%
Financieringsmaatschappijen	0	0%	0	0%	0	0%
Subtotaal niet-money transfers	3.653	100%*	4.988	100%*	4.408	100%*

Money transfers

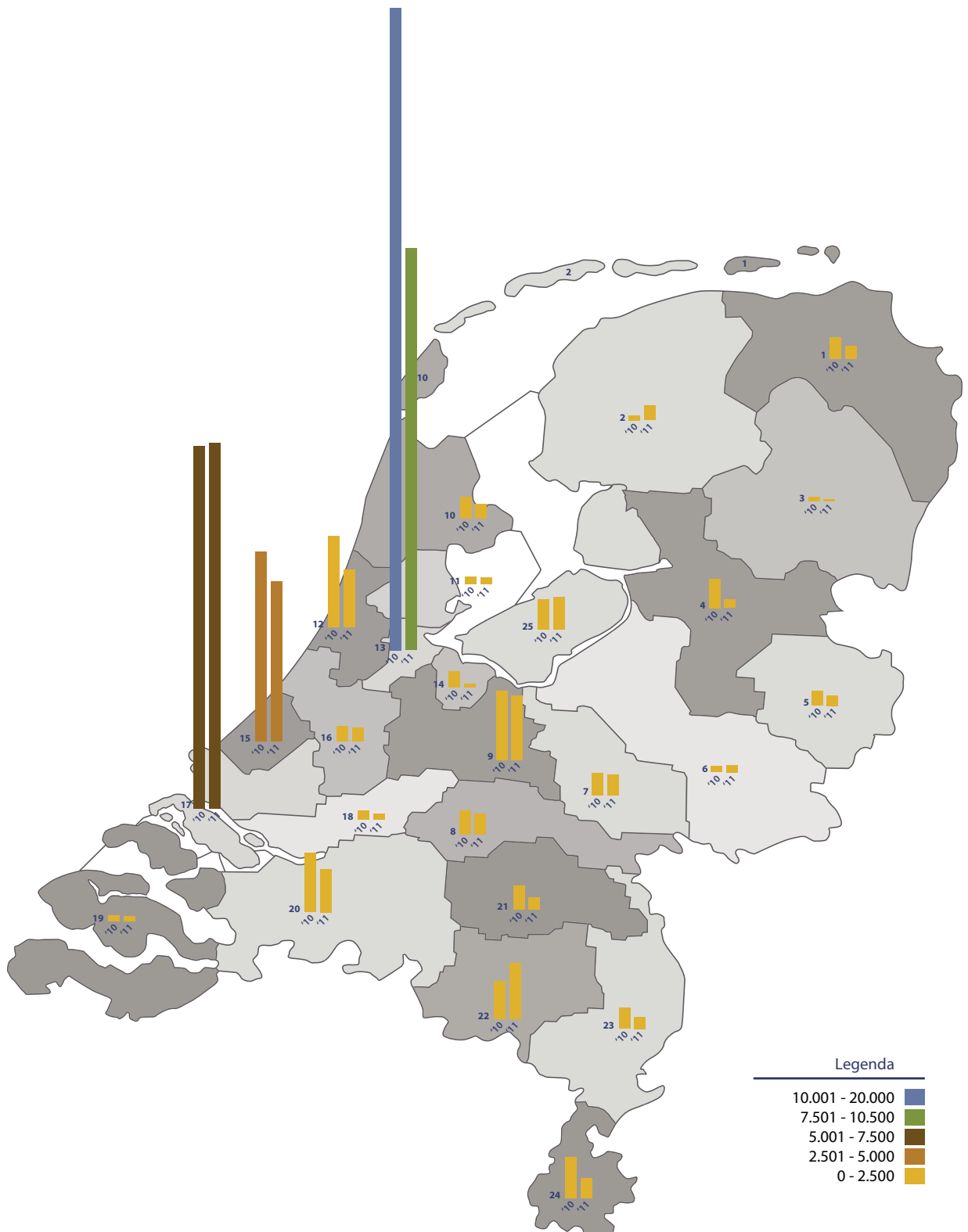
Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal	Aantal	Aandeel in subtotaal
Geldtransactiekantoren	15.502	79%	18.807	74%	18.829	74%
Banken	4.069	21%	6.563	26%	6.558	26%
Subtotaal money transfers	19.571	100%	25.370	100%	25.387	100%
Eindtotaal	23.224		30.358		29.795	

*Door afronding telt het totaal niet exact op tot 100%.

8.2.4 Verdachte transacties per politieregio

Onderstaand figuur 2 geeft een kwantitatief beeld met betrekking tot de verdachte transacties die hebben plaatsgevonden in de regio's. De verdachte transacties zijn weergegeven op basis van het jaar waarin de transacties verdacht zijn verklaard en doorgemeld naar de opsporingsdiensten.

Figuur 2: Verdachte transacties doormeldjaren 2010-2011

In onderstaande tabel zijn de exacte aantallen verdachte transacties weergegeven die horen bij de afzonderlijke politieregio's.

Tabel bij figuur 2

Politieregio	Nummer op kaart	2011_GOAML	2010_GOAML	2010_MOTION
Groningen	1	203	352	357
Friesland	2	77	249	241
Drenthe	3	34	75	96
IJsselland	4	132	471	467
Twente	5	170	243	216
Noord- en Oost-Gelderland	6	121	100	119
Gelderland-Midden	7	337	365	334
Gelderland-Zuid	8	330	398	336
Utrecht	9	1.047	1.125	1.178
Noord-Holland-Noord	10	229	349	361
Zaanstreek-Waterland	11	114	127	125
Kennemerland	12	937	1.487	1.478
Amsterdam-Amstelland	13	7.503	11.399	11.185
Gooi en Vechtstreek	14	62	262	241
Haaglanden	15	2.594	3.077	3.156
Hollands Midden	16	220	247	245
Rotterdam-Rijnmond	17	5.923	5.871	5.804
Zuid-Holland-Zuid	18	86	150	159
Zeeland	19	86	115	112
Midden- en West-Brabant	20	730	968	943
Brabant-Noord	21	195	387	385
Brabant-Zuid-Oost	22	891	619	615
Limburg-Noord	23	198	345	353
Limburg-Zuid	24	321	662	610
Flevoland	25	539	495	486

De meeste verdachte transacties zijn afkomstig uit de regio's Amsterdam-Amstelland, Rotterdam-Rijnmond, Haaglanden en Utrecht.

Nagenoeg alle politieregio's vertonen een daling. De stijging bij Brabant Zuid-Oost is toe te schrijven aan één groot dossier met 262 verdachte transacties met betrekking tot contante aankoop van voertuigen ter waarde van bijna 4 miljoen euro.

8.2.5 Doormeldredenen

Zoals naar voren komt in paragraaf 1 kan een ongebruikelijke transactie om diverse redenen verdacht worden verklaard. In tabel 3 zijn de doormeldredenen voor de verdachte transacties in 2010 en 2011 weergegeven.

Tabel 3: Doormeldredenen verdachte transacties

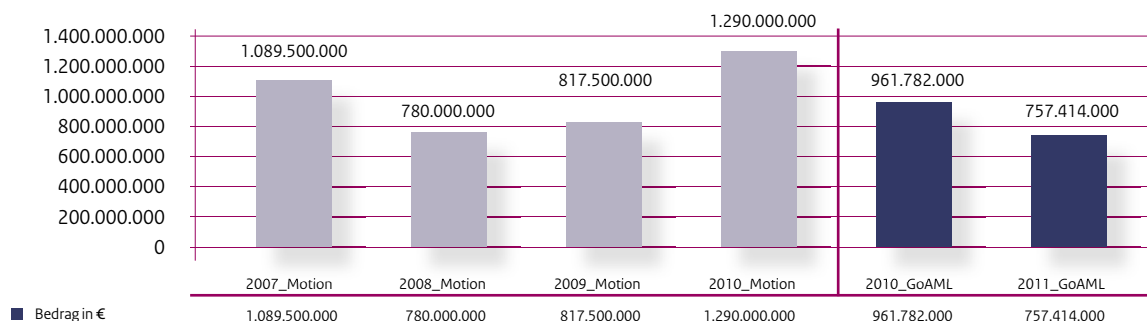
Doormeldredenen	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal
VROS	8.329	36%	15.503	51%	15.222	51%
Eigen onderzoek	7.919	34%	9.498	31%	9.149	31%
LOVJ	3.145	14%	5.338	18%	5.407	18%
CJIB en BOOM	83	0%	17	0%	17	0%
Nader vast te stellen	3.750	16%	2	0%	0	0%
Totaal	23.226	100%*	30.358	100%*	29.795	100%*

Net als in 2010 worden de meeste transacties in 2011 naar aanleiding van een VROS-match en het eigen onderzoek binnen FIU-Nederland verdacht verklaard. Wat opvalt is dat in 2011 16% van de transacties de doormeldredenen “nader vast te stellen” heeft gekregen. Dit heeft te maken met de overgang naar GoAML (zie de leeswijzer).

8.2.6 Bedragen verdachte transacties

In grafiek 3 staan de bedragen weergegeven die zijn gemoeid met de uitgevoerde verdachte transacties in de periode 2007-2011. In het jaar 2011 zijn de douanemeldingen over de in-, uit- en doorvoer van contanten buiten beschouwing gelaten. Reden hiervoor is dat de valutakoersen van bij douanemeldingen niet goed waren aangeleverd, waardoor de bedragen in euro's onjuist in het systeem stonden. De FIU-Nederland zal dit in 2012 corrigeren in het systeem, waardoor de bedragen in het volgende jaaroverzicht wel weergegeven kunnen worden (zie leeswijzer). Er bestaat een groot verschil tussen het bedrag in 2010 volgens de MOTION-telling en volgens de GoAML-telling. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door één groot dossier ter waarde van ruim € 327.500.000. Door de overstap naar GoAML wordt dit specifieke dossier meegeteld met de verdachte transacties van 2011 (zie ook leeswijzer).

Grafiek 3: Bedrag in € gemoeid met verdachte uitgevoerde transacties

8.3 Kengetallen money transfers

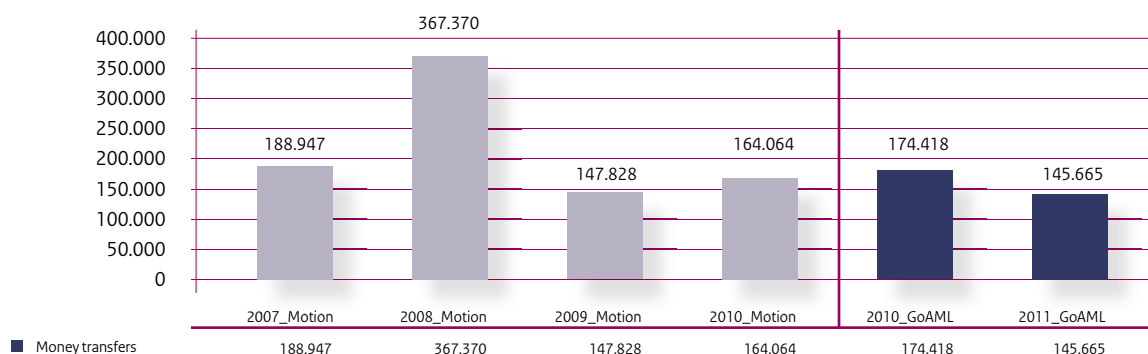
8.3.1 Ongebruikelijke en verdachte money transfers

In deze paragraaf wordt ingegaan op de kengetallen met betrekking tot de money transfers. Er zal onder andere worden ingegaan op de het totaal aantal ongebruikelijke en verdachte transacties binnen deze categorie en naar welke landen het geld wordt overboekt.

In grafiek 4 staan voor de periode 2007-2011 de aantallen money transfer-meldingen weergegeven, die de FIU-Nederland in die periode jaarlijks heeft geregistreerd. Het totaal aantal gemelde money transfers bedraagt 145.665; dit een daling van 16% ten opzichte van 2010. Deze afname kan worden toegeschreven aan drie geldtransactiekantoren die in het jaar 2010 meer meldingen hebben gedaan dan dat voor hen gebruikelijk was. Dit hing samen met interne aangelegenheden bij deze kantoren. Zo heeft één van deze geldtransactiekantoren in 2010 uit voorzorg alle transacties van bepaalde filialen gemeld, vanwege het strijdig handelen met interne richtlijnen van medewerkers van die instelling.

Hoewel in 2011 er wel een aantal andere, relatief grote melders meer zijn gaan melden, blijft de invloed van de afname van de top 3 geldtransactiekantoren merkbaar.

Grafiek 4: Ongebruikelijke money transfers per registratiejaar 2007 - 2011

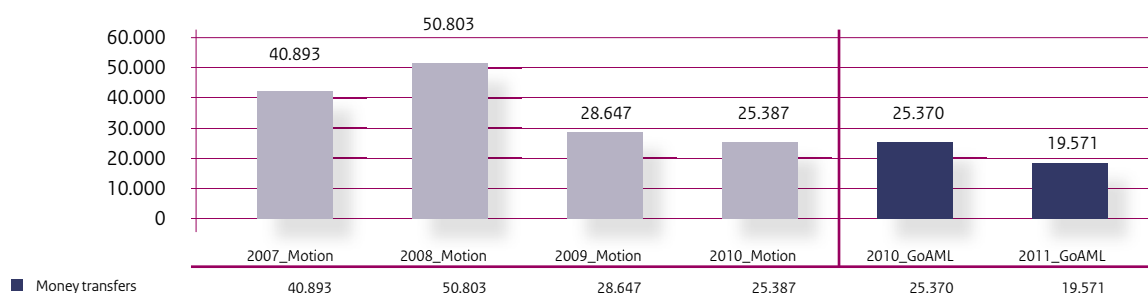
De verhouding tussen objectief- en subjectief gemelde money transfers bedroeg in 2010 35%-65%.

In 2011 zijn er zowel absoluut als relatief gezien aanzienlijk meer objectieve meldingen gedaan:

48% van alle money transfers zijn gemeld op basis van een objectieve indicator. De afname van het aandeel subjectief gemelde transacties van 65% naar 52% in 2011 hangt samen met de daling van het aantal meldingen door de drie grote geldtransactiekantoren, die in 2010 vooral meldden op basis van een subjectieve indicator.

In 2011 zijn 19.571 money transfers verdacht verklaard, zo valt af te leiden uit grafiek 5. Er is ten opzichte van 2010 sprake van een daling van 23%.

Grafiek 5: Verdachte money transfers per doormeldjaar 2007 - 2011

8.3.2 Verdachte money transfers

In tabel 5 zijn de totaalbedragen en de gemiddelde bedragen weergegeven, die zijn gemoeid met de uitgevoerde, verdachte money transfers in de periode 2007-2011. Bedragen die gemoeid zijn met de voorgenomen transacties blijven buiten beschouwing.

Tabel 5: Totaalbedrag en gemiddeld bedrag uitgevoerde verdachte money transfers

Jaar	Totaalbedrag	Aantal uitgevoerde money transfers	Gemiddeld bedrag
2011_GoAML	29.497.000	19.434	1.518
2010_GoAML	40.366.500	25.104	1.608
2010_Motion	40.430.000	25.136	1.610
2009_Motion	53.739.500	28.346	1.880
2008_Motion	81.535.000	50.141	1.620
2007_Motion	99.216.000	40.708	2.430

8.3.3 Doormeldreden verdachte money transfers

In tabel 6 is weergegeven op grond waarvan money transfers in de periode 2010-2011 door de FIU-Nederland verdacht zijn verklaard. Zoals aangegeven in paragraaf 8.2.5 is voor een deel van de verdachte transacties de werkelijke doormeldreden op moment van schrijven niet juist weer te geven. Deze staan vooralsnog op "Nader vast te stellen".

Tabel 6: Doormeldredenverdachte money transfers

Doormeldreden	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal
VROS	7.273	37%	12.593	50%	12.615	50%
Eigen onderzoek	6.530	33%	8.158	32%	8.145	32%
LOVJ	2.368	12%	4.601	18%	4.611	18%
CJIB en BOOM	80	0%	16	0%	16	0%
Nader vast te stellen	3.320	17%	2	0%	0	0%
Totaal	19.571	100%	25.370	100%	25.387	100%

8.3.4 Geldstromen ongebruikelijke en verdachte money transfers

De geregistreerde money transfers geven inzicht in de geldstromen tussen Nederland en de verschillende herkomst- en bestemmingslanden. In tabellen 7a en 7b is de landen-top 5 weergegeven van de inkomende en uitgaande geldstromen van respectievelijk ongebruikelijke en verdachte money transfers. Er worden meer meldingen gedaan van overboekingen naar het buitenland (82%) dan van money transfers afkomstig uit het buitenland (17%). Ten opzichte van 2010 is de top 5 belangrijkste bestemmingslanden gelijk gebleven, alleen de positie van sommige landen binnen de top 5 is enigszins gewijzigd. Voor wat betreft de herkomstlanden hebben, in vergelijking met vorig jaar, de Verenigde Staten en Duitsland een plaats in de top 5 ten koste van Spanje en Frankrijk.

Tabel 7a: Top-5 landen van ongebruikelijke money transfers 2011

	Ongebruikelijk	Aantal	Bedrag
<i>Vanuit Nederland</i>		82%	79%
Bestemming top 5	Turkije	16.277	59.593.000
	Marokko	7.972	25.845.000
	China	7.415	25.783.000
	Suriname	7.299	8.839.000
	Dominicaanse Republiek	4.886	6.393.000
<i>Naar Nederland</i>		17%	17%
Herkomst top 5	Italië	2.272	2.612.000
	Turkije	1.698	1.980.000
	Groot-Brittanië	1.541	3.147.000
	Verenigde Staten	1.422	4.351.000
	Duitsland	1.370	1.573.000

* Aantallen: 1% van de money transfers betreft een money transfer binnen Nederland.

* Bedragen: 4% van de money transfers betreft een money transfer binnen Nederland.

Tabel 7b: Top-5 landen van verdachte money transfers 2011

	Ongebruikelijk	Aantal	Bedrag
<i>Vanuit Nederland</i>		83%	80%
Bestemming top 5	Dominicaanse Republiek	2.415	3.765.000
	Suriname	1.920	1.585.000
	Turkije	1.492	4.823.000
	Colombia	1.482	1.475.000
	Nederlandse Antillen	581	691.000
<i>Naar Nederland</i>		15%	18%
Herkomst top 5	Italië	282	546.000
	Duitsland	243	463.000
	Griekenland	214	358.000
	Groot-Brittanië	200	320.000
	Spanje	195	332.000

* Aantallen: 2% van de money transfers betreft een money transfer binnen Nederland.

* Bedragen: 1% van de money transfers betreft een money transfer binnen Nederland (door afronding tellen de percentages niet op tot 100%).

8.4 Kengetallen niet-money transfers

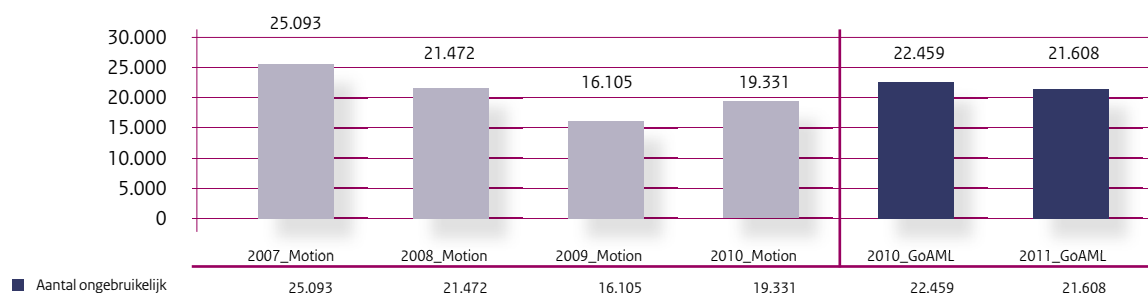
8.4.1 Ongebruikelijke en verdachte niet-money transfers

Deze paragraaf behandelt de kengetallen met betrekking tot de niet-money transfers. Hoewel deze categorie meldingen kleiner van omvang is - 13% van de binnengekomen meldingen - zijn het soort meldingen en de bijbehorende meldsectoren diverser (zie paragraaf 8.4.3 t/m 8.4.6).

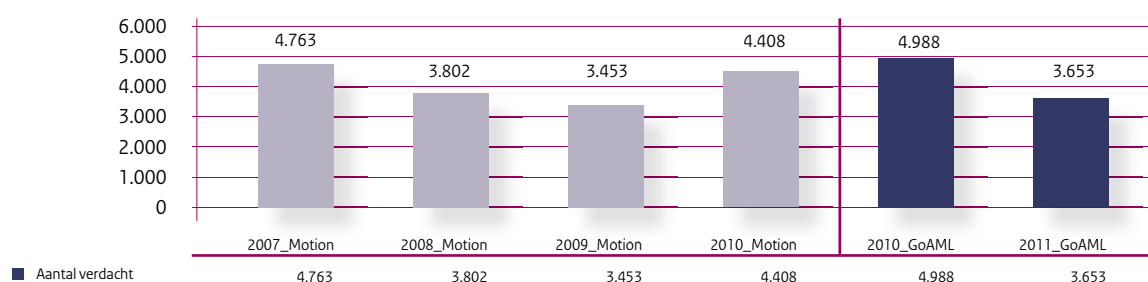
In grafiek 6 en 7 wordt respectievelijk het aantal ongebruikelijke en verdachte transacties van niet-money transfers getoond. Bij de ongebruikelijke transacties is sprake van een lichte daling (4%) ten opzichte van 2010: er zijn in 2011 21.608 meldingen van niet-money transfers binnengekomen en in 2010 waren dit er 22.459. Het aantal verdachte niet-money transfers betreft in 2011 3.653 (zie grafiek 7). Het betekent een daling van 7% ten opzichte van 2010.

Zoals getoond in tabel 1 (paragraaf 8.2.1) worden de meeste meldingen van niet-money transfers gedaan door banken (30%), de overheid (20%), handelaren (18%) en casino's (14%). In de komende paragrafen worden de ongebruikelijke en verdachte transacties per meldsector in meer detail bekeken.

Grafiek 6: Ongebruikelijke transacties niet-money transfers 2007 - 2011

Grafiek 7: Verdachte transacties niet-money transfers 2007 - 2011

8.4.2 Doormeldreden verdachte transacties niet-money transfers

Tabel 8 geeft weer op basis van welke gronden de FIU-Nederland in 2010 en 2011 ongebruikelijke niet-money transfer transacties verdacht heeft verklaard. Met name het aantal VROS-matches is fors teruggelopen (een daling van 64%). De FIU-Nederland onderzoekt nog wat hier de oorzaak van kan zijn.

Tabel 8: Doormeldredenen verdachte transacties niet-money transfers

Doormeldreden	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal
Eigen onderzoek	1.387	38%	1.340	27%	1.004	23%
VROS	1.056	29%	2.910	58%	2.607	59%
LOVJ	777	21%	737	15%	796	18%
CJIB en BOOM	3	0%	1	0%	1	0%
Nader vast te stellen	430	12%	0	0%	0	0%
Totaal	3.653	100%	4.988	100%	4.408	100%

*Door afronding telt het totaal niet exact op tot 100%.

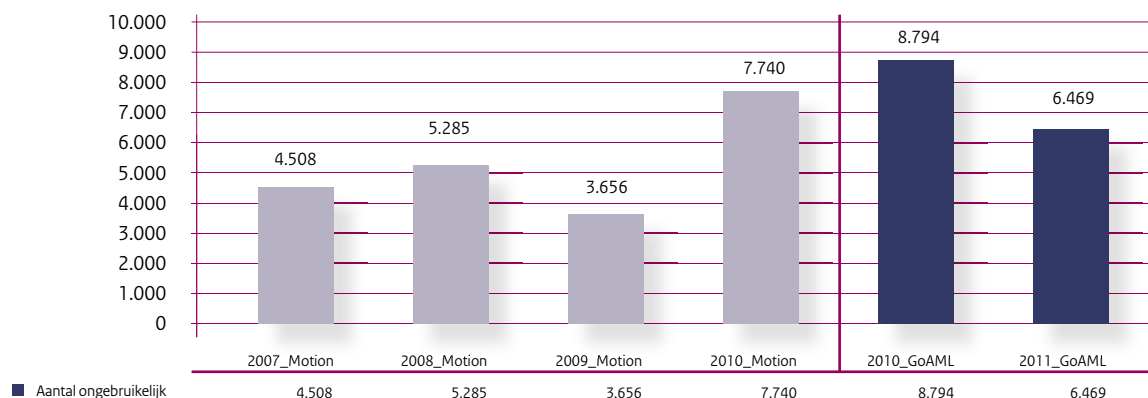
8.4.3 Traditionele melders

Traditionele melders zijn de instellingen die al sinds de inwerkingtreding (1994) van de toenmalige Wet Melding Ongebruikelijke Transacties meldplichtig zijn. Het betreft de volgende melder groepen: banken, geldtransactiekantoren, casino's, creditcardmaatschappijen en de zogenoemde overige traditionele melders. Tot de laatste groep behoren assurantietussenpersonen, beleggingsinstellingen, effectenbemiddelaars, levensverzekeraars en financieringsmaatschappijen.

8.4.3.1 Banken

In grafiek 8 is het aantal meldingen van banken (exclusief money transfers) weergegeven voor de periode 2007-2011.

Grafiek 8: Ongebruikelijke transacties banken niet-money transfers 2007 – 2011

In 2011 zijn er 6.469 meldingen van banken geregistreerd. De meeste ongebruikelijke niet-money transfers worden gemeld op basis van een subjectieve indicator (96%). De top-3 grootbanken is in 2011 fors minder gaan melden. Dit heeft geleid tot een afname van het aantal meldingen door de banksector van 26%. De daling bij individuele banken is soms fors; bij één grootbank daalt het aantal meldingen in 2011 met 51%. In 2010 was 66% van alle bankmeldingen afkomstig van één enkele grootbank; in 2011 is dit 72%.

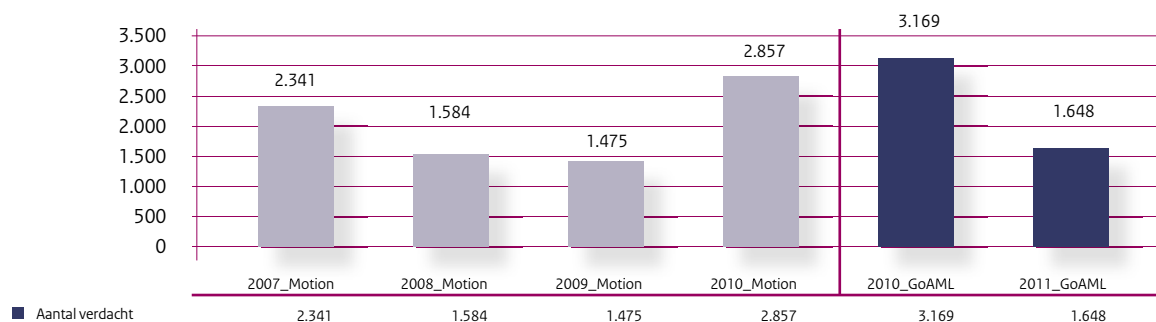
Tabel 9: Bankmeldingen 2010-2011 per soort transactie

Soort transactie	2011	2010	Eindtotaal
Storting op rekening	3.926	4.778	8.704
Girale overboeking	1.028	2.702	3.730
Opname van rekening	745	572	1.317
Chartaal overig	414	236	650
Overige wijze	254	341	595
VV-aankoop door melder	54	101	155
Wisseltransactie	24	53	77
Geldautomaatstorting	24	11	35
Eindtotaal	6.469	8.794	15.263

Uit bovenstaande tabel (tabel 9) blijkt dat de meeste bankmeldingen betrekking hebben op contante transacties: in 2011 gaat het om 80% van de meldingen (64% wanneer de meldingen van de grootste melder buiten beschouwing worden gelaten). In zo'n driekwart van de gevallen heeft een contante transactie in 2011 betrekking op een storting op rekening. Daarnaast hebben contante transacties betrekking op contante opnames van rekening (745 meldingen), overige chartale transacties (236 meldingen), vreemde valuta aankopen (54 meldingen), wisseltransacties (24 meldingen) en geldautomaatstortingen (24 meldingen). Na de contante transacties volgen girale overboekingen en opnames van rekeningen.

De afname van het totaal aantal meldingen van 8.794 naar 6.469 meldingen houdt met name verband met een daling van het aantal gemelde girale overboekingen en stortingen op rekening.

Grafiek 9: Verdachte transacties banken exclusief money transfers 2007 - 2011

Het aantal verdachte banktransacties in 2011 daalt fors met 48% ten opzichte van 2010. Dit hangt samen met de daling van het aantal doormeldingen op basis van de VROS-match (-78%) (zie tabel 10). Het aantal doormeldingen op basis van LOV-verzoeken is het afgelopen jaar sterk gestegen (+78%). Deze stijging wordt met name veroorzaakt door één groot dossier van ruim 500 verdachte transacties. Het LOV-verzoek is ingediend door de FIOD-ECD en had betrekking op een BTW-carroussel. Dit is een fraudevorm waarin gebruik wordt gemaakt van aan elkaar facturerende partijen, die slechts ten doel hebben om middels een exporterende partij/onderneming, omzetbelasting van de Belastingdienst terug te ontvangen, terwijl deze omzetbelasting niet wordt afgedragen door de partij(en) die de omzetbelasting in rekening brengen.

Tabel 10: Doormeldredenen verdachte transacties banken (niet-money transfers)

Doormeldredenen	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal
Eigen onderzoek	468	28%	866	27%	622	22%
VROS	417	25%	1.935	61%	1.757	61%
LOVJ	654	40%	368	12%	478	17%
CJIB	1	0%	0	0%	0	0%
Nader vast te stellen	108	7%	0	0%	0	0%
Totaal	1.648	100%	3.169	100%	2.857	100%

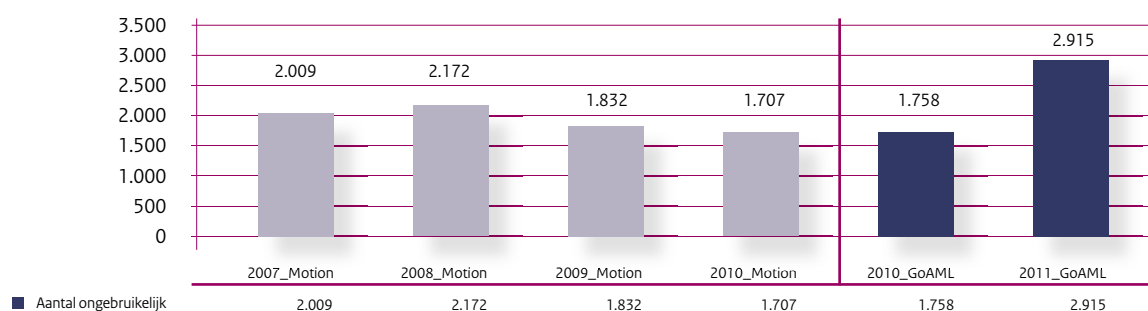
8.4.3.2 Geldtransactiekantoren

In grafiek 10 wordt het aantal meldingen van geldtransactiekantoren getoond (niet-money transfers) voor de periode 2007-2011.

Het aantal meldingen van geldtransactiekantoren is in jaren niet zo hoog geweest als in 2011. Er is sprake van een stijging van 66% ten opzichte van het jaar daarvoor. De reden voor de stijging is de sterke toename van het aantal meldingen over het gebruik van *debit cards*. Ontving de FIU-Nederland in 2010 nog een kleine 200 meldingen over dit product, in 2011 zijn dit er ruim 900. Het bedrag dat is gemoeid met het gebruik van de debit cards stijgt van ruim € 200.000 naar zo'n € 850.000. Deze prepaid cards kunnen – eenmaal opgeladen – gebruikt worden voor betalingen in (web)winkels en voor opnamens bij geldautomaten. Voor sommige debit cards geldt een maximumbedrag dat op de kaart kan worden geplaatst en/of een maximumbedrag per jaar, maar bij lang niet alle, vergelijkbare betaalproducten is dit het geval. De debit card leent zich derhalve voor de opname van grote bedragen en het eenvoudig verplaatsen van geld naar het buitenland, aangezien sommige prepaid cards verkrijgbaar zijn in verschillende valuta's. Anders dan bij het in-, door- en uitvoeren van contanten hoeft men bij het betreden of verlaten van de Europese Unie geen aangifte te doen bij de Douane van een opgeladen debit card. De gemelde transacties die betrekking hebben op deze prepaid cards vinden met name plaats op locaties in Amsterdam, Schiphol, Rotterdam en Den Haag.

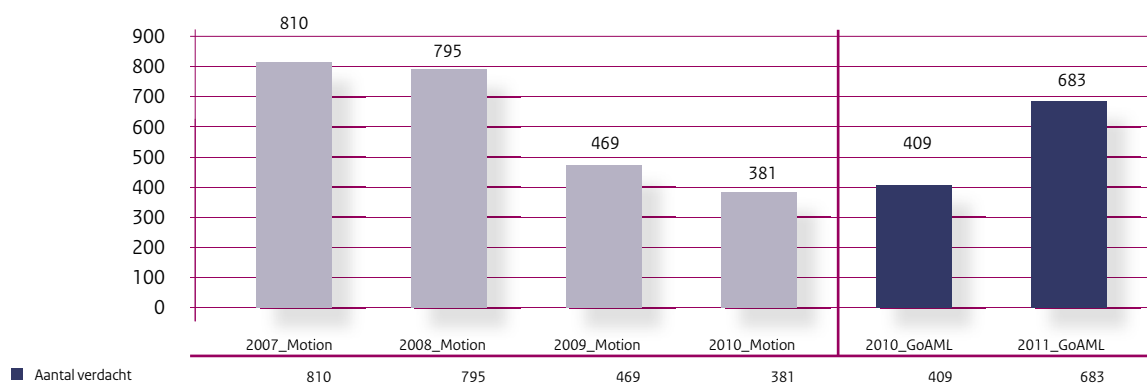
Gezien het aantal meldingen en de mogelijke (witwas)risico's die dit betaalproduct met zich meebrengt zal de FIU-Nederland het gebruik van de debit card blijven monitoren.

Grafiek 10: Ongebruikelijke transacties geldtransactiekantoren niet-money transfers 2007 - 2011

Grafiek 11 toont het aantal verdachte transacties van de geldtransactiekantoren (niet-money transfers) over de periode 2007-2011.

Grafiek 11: Verdachte transacties geldtransactiekantoren exclusief money transfers 2007 - 2011

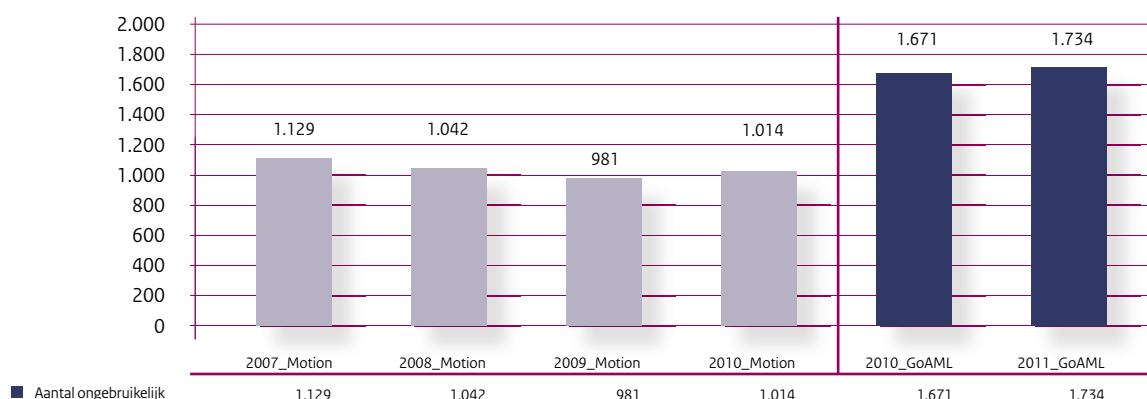
Het aantal verdachte transacties van geldtransactiekantoren neemt – evenals de ongebruikelijke transacties – fors toe in 2011 (67%). Met name het aantal verdacht verklaarde transacties naar aanleiding van eigen onderzoek scoort hoog. Deze toename is toe te schrijven aan de stijging van het aantal meldingen over het gebruik van debit cards; 60% van het eigen onderzoek is gerelateerd aan meldingen over dit financiële product.

8.4.3.3 Casino's

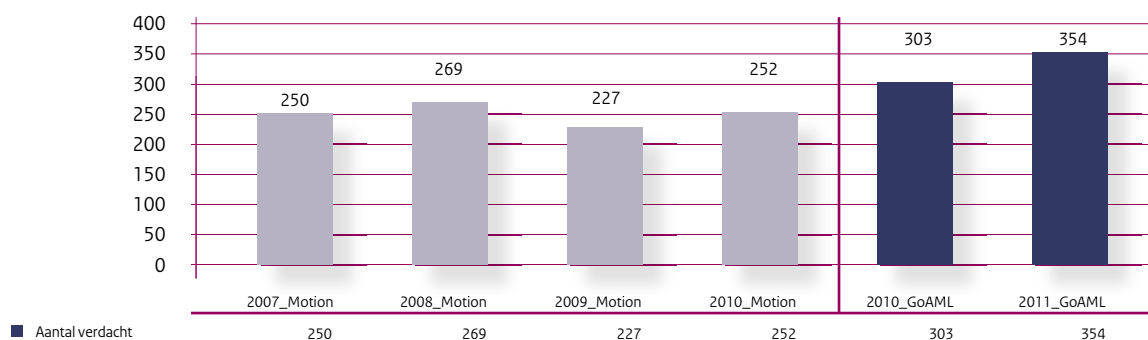
In 2011 zijn er 1.734 meldingen van casino's geregistreerd (zie grafiek 12). Casino's melden depotstortingen en girale overboekingen (van gewonnen prijzengeld) en wisseltransacties van kleine naar grote coupures. Bij dit laatste wordt voornamelijk getracht door middel van speelautomaten of de aankoop van speelpenningen kleine coupures om te wisselen naar coupures van 500 euro.

Opvallend is het verschil in de registratie van de meldingen uit 2010 tussen het oude en nieuwe bedrijfsprocessensysteem. Het nieuwe bedrijfsprocessensysteem GoAML merkt elke financiële handeling als één transactie aan, terwijl voorheen een transactie uit meerdere financiële handelingen kon bestaan, de zogenoemde samengestelde transactie. Een concreet voorbeeld is een namelding van een casino uit 2010, waarbij melding wordt gemaakt van 24 financiële handelingen uitgevoerd door één subject. In Motion werd dit geregistreerd als één transactie en in GoAML wordt dit gezien als 24 aparte transacties door hetzelfde subject.

Grafiek 12: Ongebruikelijke transacties casino's 2007 - 2011

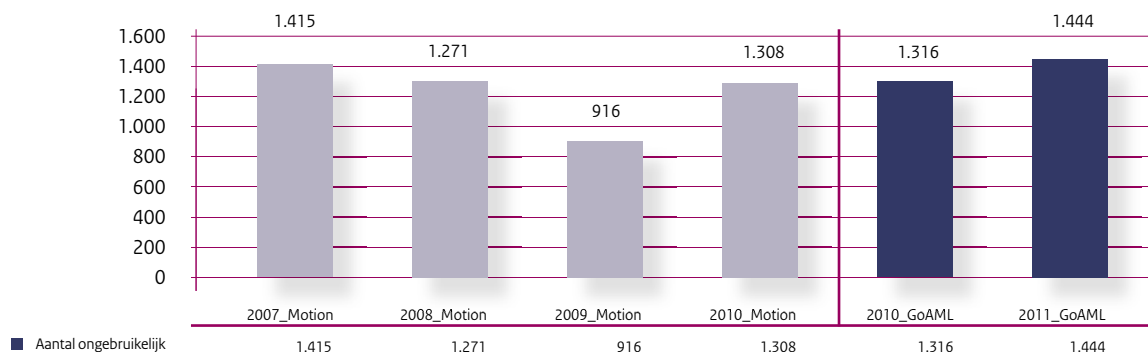
Grafiek 13: Verdachte transacties casino's 2007 - 2011

8.4.3.4 Creditcardmaatschappijen

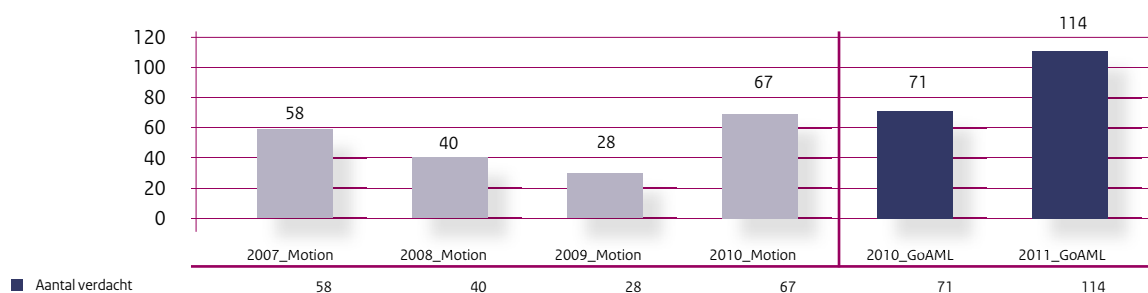
Indien een klant een betaling doet van €15.000 of meer, of een dergelijk bedrag in contanten op zijn creditcardrekening stort, dient een creditcardinstelling hier melding van te doen. Daarnaast kunnen creditcardmaatschappijen ook subjectieve meldingen doen. Grafiek 14 toont het aantal meldingen van creditcardinstellingen voor de periode 2007-2011. In 2011 is het aantal meldingen ten opzichte van 2010 gestegen van 1.316 naar 1.444 meldingen.

Grafiek 14: Ongebruikelijke transacties creditcardmaatschappijen 2007 - 2011

Het aantal verdachte transacties van de creditcardmaatschappijen is in 2011 flink toegenomen; van 71 transacties in 2010 naar 114 transacties in 2011 (zie grafiek 15). Een groot aantal van deze transactie is te herleiden naar één dossier, waar maar liefst 89 verdachte transacties in zijn opgenomen.

Grafiek 15: Verdachte transacties creditcardmaatschappijen 2007 - 2011

8.4.3.5 Overige traditionele melders

Tabel 11 geeft het aantal meldingen weer dat is verricht door de overige traditionele melders in de periode 2010-2011. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan meldingen door effectenbemiddelaars, wiens cliënten (een deel van) hun (buitenlandse) vermogen verborgen proberen te houden voor de Belastingdienst. Bij de financieringsmaatschappijen gaat het veelal om ongebruikelijke transacties met betrekking tot het gebruik van creditcards. Het aantal verdachte transacties van de overige traditionele melders is teruggelopen van 3 naar 0.

Tabel 11: Aantal ongebruikelijke en verdachte transacties afkomstig van overige traditionele melders

Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht
Effectenbemiddelaars	1	0	11	1	11	1
Levensverzekeraars	0	0	2	2	2	2
Financieringsmaatschappijen	8	0	2	0	2	0
Assurantietussenpersonen	1	0	1	0	1	0
Beleggingsinstellingen	0	0	0	0	0	0
Totaal	10	0	16	3	16	3

8.4.4 Handelaren

De ongebruikelijke en verdachte meldingen van handelaren zijn weergegeven in tabel 12. Er is onderscheid gemaakt tussen de handelaren in zaken van grote waarde (voertuigen, edelmateriaal, vaartuigen, antiek en kunst) en de overige handelaren.

Tabel 12: Aantal ongebruikelijke en verdachte transacties handelaarsector

Handelaren in	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht
Voertuigen	3.750	458	4.078	393	3.581	368
Edelmateriaal	99	10	32	12	29	12
Vaartuigen	39	7	86	13	84	11
Antiek	0	0	3	0	6	0
Kunst	2	2	4	0	3	0
Subtotaal	3.890	477	4.203	418	3.703	391
Overige handelaren	67	2	34	2	30	2
Totaal	3.957	479	4.237	420	3.733	393

Het totaal aantal ongebruikelijke transacties is gedaald in 2011 ten opzichte van 2010 van 4.237 naar 3.957 meldingen. Alle meldsectoren, met uitzondering van de edelmateriaalhandel en overige handelaren, hebben minder ongebruikelijke transacties gemeld. Voor de meldsectoren met een daling geldt dat er sprake is van minder melders en gemiddeld een lager aantal meldingen per melder. Voor de stijgers geldt het omgekeerde: voor edelmateriaal geldt dat met name vier specifieke melders veel meer zijn gaan melden in 2011.

Binnen deze groep melders worden vrijwel alle niet-money transfers op basis van een objectieve indicator gemeld (97%).

Het aantal verdachte transacties is bij de voertuighandel behoorlijk gestegen. Dit wordt veroorzaakt door één groot dossier met 262 verdachte transacties met betrekking tot contante aankoop van voertuigen ter waarde van bijna 4 miljoen euro. De meeste handelarenmeldingen worden verdacht verklaard naar aanleiding van eigen onderzoek (zie tabel 13).

Tabel 13: Doormeldreden verdachte transacties

Doormeldreden	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal	Aantal	Aandeel in totaal
Eigen onderzoek	331	69%	87	21%	82	21%
VROS	85	18%	183	44%	173	44%
LOVJ	25	5%	150	36%	138	35%
CJIB en BOOM	0	0%	0	0%	0	0%
Nader vast te stellen	38	8%	0	0%	0	0%
Totaal	479	100%	420	100%	393	100%

8.4.5 Vrije Beroepsbeoefenaars

In tabel 14 is het aantal ongebruikelijke en verdachte transacties voor de vrije beroepsbeoefenaars weergegeven. Ten opzichte van 2010 is sprake van een daling van respectievelijk 41% en 42%. Met name accountants en belastingadviseurs hebben in 2011 fors minder gemeld; deze afname hangt samen met het aflopen van de inkeerregeling die in 2009 en 2010 voor relatief veel meldingen heeft gezorgd. Ook de bedrijfseconomisch adviseurs hebben in 2011 minder gemeld. Deze daling kan worden verklaard doordat 3 bedrijfseconomisch adviseurs in 2010 een groot aantal meldingen heeft gedaan steeds met betrekking tot dezelfde partij.

Tabel 14: Aantal ongebruikelijke en verdachte transacties beroepsbeoefenaarsector

Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht
Accountants	325	66	676	179	456	87
Advocaten	11	4	27	5	18	4
Bedrijfseconomisch adviseurs	15	6	77	45	68	42
Belastingadviseurs	35	9	147	34	129	22
Bemiddelaars in onroerende zaken	0	0	1	0	1	0
Makelaars in onroerend goed	23	2	46	2	45	2
Notarissen	359	199	356	231	304	194
Onafhankelijk juridisch adviseurs	0	0	6	0	6	0
Trustmaatschappijen	26	3	12	4	13	5
Totaal	794	289	1.348	500	1.040	356

Er is in 2011 niet alleen een daling van het aantal gemelde ongebruikelijke transacties, maar ook van het aantal vrije beroepsbeoefenaars dat melding bij de FIU-Nederland heeft gedaan (tabel 15). Het aantal verschillende melders is ten opzichte van 2010 gedaald van van 327 naar 239.

Tabel 15: Aantal meldende instellingen per vrije beroepsgroep

Sector	2011_GOAML	2010_GOAML	2010_MOTION
	Aantal melders	Aantal melders	Aantal melders
Accountants	87	121	121
Advocaten	7	17	14
Bedrijfseconomisch adviseurs	8	23	21
Belastingadviseurs	23	38	37
Bemiddelaars in onroerende zaken	0	1	1
Makelaars in onroerend goed	6	5	5
Notarissen	100	112	113
Onafhankelijk juridisch adviseurs	0	3	3
Trustmaatschappijen	8	7	8
Eindtotaal	239	327	323

Het totale bedrag dat is gemoeid met de verdachte transacties is fors gedaald in 2011, zo valt te zien in tabel 16. Zo is de afname bij de verdachte transacties vanuit de accountantsector fors. Dit heeft te maken met forse bedragen die zijn gemoeid met een aantal individuele transacties. Zo omvatte een verdachte accountanttransactie in 2010 een bedrag van meer dan 100 miljoen euro. Ook bij de advocaten en notarissen is de daling fors; de hoge bedragen in 2010 werden veroorzaakt door een klein aantal individuele meldingen waar zeer grote bedragen mee waren gemoeid. Bij de trustmaatschappijen was juist sprake van een zeer groot bedrag bij een verdachte transactie in 2011.

Tabel 16: Totaalbedrag in € gemoeid met verdachte transacties vrije beroepsbeoefenaarsector

Sector	2011_GOAML	2010_GOAML	2010_MOTION
	Uitgevoerd bedrag in €	Uitgevoerd bedrag in €	Uitgevoerd bedrag in €
Accountants	40.805.000	357.737.000	343.865.000
Advocaten	5.554.000	61.301.000	60.801.000
Bedrijfseconomisch adviseurs	290.000	1.029.000	911.000
Belastingadviseurs	704.000	6.545.000	6.378.000
Bemiddelaars in onroerende zaken	0	0	0
Makelaars in onroerend goed	19.000	0	0
Notarissen	67.685.000	132.406.000	147.326.000
Onafhankelijk juridisch adviseurs	0	0	0
Trustmaatschappijen	35.060.000	751.000	0
Totaal	150.117.000	559.769.000	559.281.000

8.4.6 Overheid

Het grootste deel van de overheidsmeldingen bestaat uit douanemeldingen (zie tabel 17). De Europese verordening 1889/2005 verplicht personen om aangifte te doen wanneer zij de Europese Unie binnenkomen of verlaten en zij daarbij contant geld ter waarde van €10.000 euro of meer invoeren of uitvoeren. Deze aangiftes moeten worden gedaan bij de Douane. Van de 4.262 douanemeldingen die de FIU-Nederland in 2011 registreerde, hadden 4.105 meldingen betrekking op de in-, door-, en/of uitvoer van contant geld. Het aantal meldingen is in 2011 met ruim 30% gestegen ten opzichte van 2010. De meldingen met betrekking tot contante invoer zijn het sterkst toegenomen, zo valt af te leiden uit tabel 18.

Tabel 17: Ongebruikelijke en verdachte transacties overheidssector

Sector	2011_GOAML		2010_GOAML		2010_MOTION	
	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht	Ongebruikelijk	Verdacht
Douane	4.262	72	3.282	90	2.736	78
Belastingdienst	25	14	37	23	37	21
Toezichthouder	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.287	86	3.319	113	2.773	99

Tabel 18: Vervoer van contanten 2011

Soort melding	2011_GOAML	2010_GOAML	2011_MOTION*
Contante uitvoer Nederland	1.149	806	707
Contante doorvoer Nederland	1.130	931	710
Contante invoer Nederland	1.826	1.390	1.169
Totaal	4.105	3.127	2.586

* In het jaaroverzicht van 2010 zijn de kengetallen over contante uitvoer en contante invoer per abuis verwisseld.

Dit is in dit jaaroverzicht gecorrigeerd

De top 5 herkomstlanden bij contante invoer zijn respectievelijk Nigeria, Ghana, Egypte, Georgië en Iran (zie tabel 19). Voor Ghana is het aantal meldingen van contante invoer in 2011 sterk gestegen van 101 naar 205; Egypte is daarentegen flink gedaald. Een andere sterke stijger is Georgië die daarmee op de vierde plaats komt. Libië is als herkomstland fors gedaald ten opzichte van 2010.

De meeste meldingen met betrekking tot contante uitvoer hebben Turkije, Marokko, Hong Kong, China en de Verenigde Staten als bestemmingsland, zo wordt getoond in tabel 20. Het aantal meldingen met betrekking tot Hong Kong is het sterkst gestegen ten opzichte van 2010. Thailand en Iran zijn gedaald. Voor wat betreft de doorvoer, is de corridor Nigeria-Duitsland via Nederland veruit de belangrijkste (zie tabel 21). Het aantal meldingen ten opzichte van 2010 voor deze corridor is bovendien sterk gestegen; van 193 naar 278. Ook de doorvoercorridors Ghana-Duitsland en Nigeria-Groot-Brittannië zijn gestegen. De doorvoercorridors Nigeria-Zwitserland en Georgië-Duitsland zijn verdwenen uit de top 5.

Tabel 19: Top 5 herkomstlanden bij invoer contanten naar Nederland

Rang 2011	Herkomst	Aantal 2011	Rang 2010	Aantal 2010
1	Nigeria	359	1	374
2	Ghana	205	3	101
3	Egypte	116	2	164
4	Georgië	74	16	12
5	Iran	61	5	60

Tabel 20: Top 5 bestemmingslanden bij uitvoer contanten naar Nederland

Rang 2011	Bestemming	Aantal 2011	Rang 2010	Aantal 2010
1	Turkije	116	1	99
2	Marokko	55	3	40
3	HongKong	53	15	11
4	China	48	2	62
5	Verenigde Staten	41	6	29

Tabel 21: Top 5 geldstromen doorvoer contanten via Nederland

Rang 2011	Traject	Aantal 2011	Rang 2010	Aantal 2010
1	Nigeria-Nederland-Duitsland	278	1	193
2	Nigeria-Nederland-België	66	2	71
3	Ghana-Nederland-Duitsland	35	11	11
4	Nigeria-Nederland-Groot-Brittannië	29	11	11
5	Nigeria-Nederland-Verenigde Staten	25	4	26

9

9 Casuïstiek

Woonhuizen als hennepkwekerijen

De recherche van politieregio Gelderland-Midden startte een onderzoek naar een in Arnhem wonende familie. Van meerdere zijden had de recherche informatie over de royale financiële situatie van drie broers ontvangen, terwijl niemand van hen ook maar enige arbeidsinkomsten genoot. Wel ontvingen zij een bijstandsuitkering en zorgtoeslag. Na onderzoek bleken de gebroeders hennepplantages te exploiteren en volgden in en rond Arnhem meerdere invallen in woonhuizen. In elk geïdentificeerd woonhuis werd een hennepkwekerij aangetroffen.

Onderzoek in het datasysteem van de FIU-Nederland leidde tot het aantreffen en ter beschikking stellen van transacties. Een verdachte bleek een auto van 20.000 euro te hebben aangeschaft, terwijl zijn legale inkomen dat jaar slechts 16.000 euro netto had bedragen. Een andere verdachte had in een tijdsbestek van één maand totaal 27.000 euro cash op zijn rekening gestort. Hij deed dit onder andere met 30 bankbiljetten van 500 euro en kon bij de bankinstelling geen sluitende verklaring over de herkomst geven.

Het rekercheteam berekende, ondermeer door de gemelde verdachte transacties, dat de gebroeders uit hun criminele activiteiten tenminste 650.000 euro winst hebben genoten. Deze berekening zal het komend jaar de basis zijn voor een zogenaamde ontneming van wederrechtelijk verkregen vermogen.

Hennepsteelt en witwasconstructie

De politie Amsterdam-Amstelland kwam in de loop van het jaar 2011 een organisatie op het spoor, die zich met grootschalige hennepsteelt bezighield. Ze benaderden in het kader van het onderzoek de FIU-Nederland. In een analyse bracht de FIU een serie transacties in beeld, waarvan het totaal bedrag 800.000 euro overschreed.

Een lid van deze criminele organisatie had geprobeerd de serie transacties een legaal tintje te geven, door een niet bestaande onderneming op te voeren en fictieve werknemers in te zetten om betalingen van 'salarissen' voor te wenden. Echter, de verdachte bleek gerechtigde te zijn voor alle rekeningen waarnaar de zogenaamde salarissen werden overgemaakt.

De transacties pasten ook in het beeld van een geldstroom naar het buitenland waar onroerend goed op naam van familieleden was aangekocht. Inmiddels hebben de Nederlandse autoriteiten een rechtshulpverzoek naar het betreffende land gezonden, om het vermogensbezit van de verdachten aldaar in beslag te nemen. De verdachte transactie-informatie droeg aan het onderzoek bij als bron van sturing op het onderzoek, als ook als onderbouwing voor de inbeslagneming van vermogen.

Witwassen door bedrijfsactiviteiten

Door de politieregio Midden- en West-Brabant werd een onderzoek gestart tegen een directeur en enig aandeelhouder van een vennootschap, op basis van verdacht bepaalde transacties. De man was in het verleden al met justitie in aanraking geweest.

Uit aan de FIU-Nederland gemelde transacties bleek, dat de directeur zijn handelsonderneming gebruikte om op zijn zakelijke rekening cash stortingen te doen, onder het mom van de afwikkeling van zakelijke transacties. Een eerste storting lukte nog, maar bij de tweede storting bij een ander filiaal stelde de bankmedewerker de nodige vragen. De verdachte kon geen afdoende antwoorden geven, waarna de storting door de bank geweigerd werd. Uit informatie van de Belgische counterpart van FIU-Nederland bleek, dat ook daar meldingen van soortgelijke stortingen bij een Belgische bank waren ontvangen. De gemelde transacties bleken niet in verhouding te staan met de omzet van de handelsonderneming.

Van de transacties uit Nederland en België werd proces-verbaal opgemaakt, waarna de politie een operationeel onderzoek startte, de directeur arresteerde en zoeking in diens huis uitvoerde. Bij de doorzoeking werd een vuurwapen aangetroffen en ook een valse factuur die bij een hypotheekaanvraag was overlegd.

Mede op basis van de verdachte transacties werd door de rechtbank bewezen verklaard dat de verdachte met één storting en één poging tot storting zich schuldig had gemaakt aan witwassen. Samen met het bezit van een illegaal alarmpistool en de frauduleuze handeling met de factuur veroordeelde de rechtbank hem tot een gevangenisstraf van 1 jaar.

Mooie auto uit foute wietproductie

Eén van de specifieke werkzaamheden van de FIU-Nederland is het analyseren van de binnengekomen transactiemeldingen. Met bepaalde technieken worden analyses uitgevoerd. Aan de hand hiervan werd onder andere de volgende casus ontdekt:

In januari 2011 kocht een 31-jarige vrouw een Mercedes Benz personenauto. Ze voldeed de factuur van 95.000 euro contant door een betaling met 1900 bankbiljetten van 50 euro. Op haar woonadres bleek nog iemand te zijn ingeschreven, die drie jaar eerder een soortgelijke transactie had uitgevoerd. Deze persoon kocht toen tegen contante betaling van 29.000 euro een auto. De man en zijn broer bleken verdovende middelen antecedenten te hebben.

Uit onderzoek naar het jaarinkomen van de vrouw bleek, dat de contante aankoop van de auto zich in het geheel niet verhield met de hoogte van haar reguliere inkomen.

In samenwerking met het KLPD financieel inlichtingenteam FIET FinEC werd een kort voorbereidend onderzoek verricht, waarna een afpakteam van het KLPD de Mercedes Benz traceerde en in beslag nam. De auto was bij iemand anders in gebruik. Tijdens een doorzoeking van de woning van die gebruiker werd een hennepplantage met 590 planten aangetroffen. De vrouw bleek in de genoemde woning aanwezig. De hennepplantage werd ontmanteld, de vrouw en de bestuurder aangehouden en de Mercedes Benz in beslag genomen.

Saillant detail is, dat de Mercedes Benz binnen 2 uur na de inbeslagname al op naam van een andere eigenaar werd gezet. Tevergeefs. Ook deze eigenaar werd aangehouden en ook tegen hem werd proces-verbaal voor witwassen opgemaakt.

De gemelde transacties hebben direct geleid tot aanhouding van verdachten, inbeslagneming van de auto en het ruimen van een illegale hennepplantage.

Economisch niet-verklaarbare financiële handelingen

Op basis van informatie uit een zogenaamde “Waakzaam” actie van het KLPD in Zuid-Limburg, werd door FIU-Nederland een analyse op haar databases uitgevoerd.

Uit deze analyse kwam een contante aankoop van een auto naar voren. De koopster voldeed de aankoop van de auto, groot 17.500 euro, uitsluitend in bankbiljetten van 10 en 20 euro. De vrouw kocht de auto, maar de haar begeleidende man overhandigde een plastic tas met stapels 10 en 20 euro bankbiljetten. Korte tijd na deze aankoop kocht de vrouw nog een auto en ook deze werd contant afgerekend. Dit keer ging het om een bedrag van 32.500 euro.

Nader onderzoek leerde, dat de vrouw vier broers had. Zowel de vrouw als haar vier broers bleken money transfers naar Marokko te verrichten. Zij maakten op deze wijze binnen een bepaalde periode 19.000 euro over naar steeds dezelfde begunstigde in Marokko. Bovendien voerden zij een cash storting van 17.500 euro uit en werd er voor 5.000 euro gewisseld van kleine naar grote coupures. De vrouw bleek directe familieleden met verdovende middelen- en vuurwapenantecedenten te hebben. De Nationale Recherche van het KLPD startte op basis van bovenstaande transactie-informatie een onderzoek en stelde vast dat de vrouw, samen met één van haar broers, in een woning met een waarde van ruim een miljoen euro woonde terwijl er geen hypotheek op rustte. Dit leidde tot inbeslagneming van de woning.

Op basis van de transactie-informatie, het bezit van de woning en de zeer luxueuze inboedel kon het team een kasopstelling maken waaruit bleek, dat de betrokkenen nooit deze aankopen met inkomsten uit legale bron hadden kunnen doen en werd proces-verbaal terzake witwassen opgemaakt.

Ondergronds bankieren

Aan de regiopolitie Amsterdam-Amstelland werden door de FIU-Nederland na analyse 291 verdachte transacties verstrekt. De transacties waren uitgevoerd door vijf aan één onderneming gelieerde personen. Het bedrijf hield zich bezig met de verkoop van telefoonkaarten. Met de transacties was 16,4 miljoen euro gemoeid.

Financieel specialisten van de politieregio namen de transacties in onderzoek en constateerden, dat de geldstroom uit de verdachte transacties niet correspondeerde met de omzetgegevens van het bedrijf. Nader onderzoek leerde dat het bedrijf fungeerde als filiaal van een internationaal opererende ondergrondsbankieren (*underground banking*) organisatie. De onderneming, die ook feitelijk legitiem in telefoonkaarten handelde, mengde haar legitieme bedrijfsactiviteiten met illegale ondergrondsbankieren activiteiten en trachtte op die wijze deze activiteiten te verhullen.

Bij de inval in het bedrijf werd een schaduwadministratie aangetroffen. Hierdoor kon het opsporings-team de omvang van het ondergrondsbankieren goed in kaart brengen. Daarnaast werden tijdens de actie in de laadruimte van bestelbusjes van het bedrijf meerdere kartonnen dozen met in zakken verpakte stapels euro biljetten aangetroffen.

In het bedrijfspannd werd een geldtelmachine aangetroffen. De ondergrondsbankieren activiteiten waren verdeeld over een aantal betrokkenen. Ieder had zijn deeltaak in het geheel. Tijdens de zitting gaf de Rechtbank aan, dat er sprake was van een heldere rolverdeling, verschillen in verantwoordelijkheden en een gestructureerde illegale activiteit. De Rechtbank veroordeelde acht verdachten voor witwassen en overtredingen van economische wetgeving tot gevangenisstraffen van 3 tot 30 maanden. De inbeslaggenomen 783.000 euro werd verbeurd verklaard. Voor de inbeslaggenomen sieraden en zeven voertuigen zal een afzonderlijke ontnemingsprocedure volgen.

Spaarpotje in Luxemburg

FIU-Nederland wisselt informatie met tientallen FIU's van andere landen uit. Zij doet dit binnen de zogenaamde Egmont Groep, als ook binnen het netwerk van de EU-lidstaten, FIU.Net.

Via dit netwerk ontving FIU-Nederland informatie van FIU-Luxemburg. De informatie betrof een door een Nederlander geopende bankrekening in Luxemburg. De rekening had een batig saldo van ruim 500.000 euro. Na onderzoek werd vastgesteld dat de rekeninghouder een coffeeshop runde en uit Noord-Holland kwam. De bancaire informatie werd voor nader onderzoek verstrekt aan de regiopolitie Noord-Holland-Noord.

Op dat moment was de coffeeshopeigenaar al onderwerp van onderzoek naar de export van harddrugs en het witwassen van crimineel verkregen vermogen. Met een zogenaamd rechtshulpverzoek liet het Openbaar Ministerie in Alkmaar conservatoir beslag leggen op de tegoeden in Luxemburg. Het onderzoek werd in 2011 afgerond en de verdachte werd vervolgens door de rechtbank Alkmaar voor witwassen en drugstransport veroordeeld tot een gevangenisstraf van 30 maanden. Daarnaast werd de 500.000 euro verbeurd verklaard.

Witwassen uit mensensmokkel

Door een bankinstelling in het noorden van het land werden aan de FIU-Nederland twee transacties gemeld. Twee jonge mannen, van Chinese nationaliteit, stortten in meerdere tranches in totaal 209.000 euro op hun rekening, waarna zij het geld overboekten naar een bankrekening in de volksrepubliek China.

Onderzoek bracht naar voren dat het om twee Chinese studenten ging. Onaannemelijk was dat de studenten over een dermate hoog bedrag konden beschikken. Ook het feit dat de overboeking van die grootte richting China was en niet andersom liet zich niet verklaren.

FIU-Nederland droeg met een proces-verbaal de informatie over aan de regiopolitie Friesland. Hierop startte de recherche een onderzoek naar de herkomst van het geld, hetgeen mensensmokkel aan het licht bracht. De twee Chinese studenten bleken de stortingen en overboekingen te hebben gedaan in opdracht van een Chinese restauranteigenaar. Deze eigenaar zorgde voor huisvesting en tewerkstelling van illegaal vanuit de volksrepubliek naar Nederland gesmokkelde Chinezen. Hiermee waren forse bedragen gemoeid. Of het bedrag naar het in China gevestigde deel van de organisatie overgeboekt moest worden, of dat de verdachte met de verkregen opbrengsten in China wilde investeren, is niet bekend geworden.

De restauranthouder weigerde te verklaren over de herkomst van het geld, dat hij door de studenten had laten overmaken. Ook over de reden waarom hij het via de studenten had laten overboeken en het risico had genomen dat het geld buiten zijn bereik zou kunnen worden gebracht, gaf hij geen verklaring.

In 2011 werd het onderzoeksdossier afgerond en volgde de zitting. De rechtbank in Leeuwarden achtte de restauranteigenaar schuldig aan witwassen en smokkel van één Chinese illegale man. De Chinese verdachte werd tot 6 maanden gevangenisstraf veroordeeld. Naast deze strafrechtelijke afdoening kreeg verdachte van de arbeidsinspectie ook een forse bestuurlijke boete aan de broek.

Contante stortingen

De FIU-Nederland ontving een aantal meldingen over door een vrouwelijke ambtenaar op eigen privé rekening gedane contante stortingen.

In eerste instantie waren de ongebruikelijke transactiemeldingen beperkt van omvang. Omdat FIU-Nederland vermoedde, dat er sprake moest zijn van meer transacties werd de meldende instelling door middel van een zogenaamde artikel 17 bevraging om nadere informatie gevraagd.

Hierop stelde de bank vast dat de ambtenaar vanaf 2008 tot en met 2011 elke maand 2000 tot 3000 euro cash op haar bankrekening had gestort. Op deze wijze was er ruim 80.000 euro over haar rekening gelopen.

Na analyse bleken de contante stortingen en het hebben van een naar verhouding tot haar reguliere inkomen erg hoge hypotheek voldoende aanleiding te zijn om het dossier voor strafrechtelijk onderzoek over te dragen aan de FIOD.

De meldingen leidden uiteindelijk tot huiszoeking waarbij een drogerij van henneptoppen werd aangetroffen. Vastgesteld werd dat de vrouwelijke ambtenaar een relatie had met een eerder voor verdovende middelenhandel veroordeelde man.

De ambtenaar werd geschorst, proces-verbaal is inmiddels opgemaakt en de behandeling ter terechtzitting zal in de loop van 2012 plaatsvinden.

Nederlandse stichting geplaatst op terrorismelijst

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft op 27 april 2011 de 'Sanctieregeling terrorisme 2007-II' van toepassing verklaard op de Stichting Internationale Humanitaire Hulporganisatie Nederland (IHH-Nederland).

IHH is op de nationale lijst geplaatst mede naar aanleiding van informatie verstrekt door de AIVD.

De stichting IHH zou betrokken zijn bij het verlenen van financiële steun aan de Palestijnse organisatie HAMAS, een organisatie geplaatst op de EU-lijst van terroristische organisaties. De Duitse tak van IHH werd in juni 2010 door de autoriteiten verboden vanwege langdurige ondersteuning van HAMAS.

Alle tegoeden van zowel IHH-Duitsland en IHH-Nederland werden bevroren.

De gelijknamige organisatie IHH-Turkije kwam in 2010 in de publieke belangstelling te staan door het organiseren van de "Freedom Flotilla", waarbij schepen met hulpgoederen de blokkade van Israël rond Gaza wilden doorbreken.

Bij FIU-Nederland was transactie-informatie aanwezig. In de periode van 2009 tot 2011 heeft FIU-Nederland meerdere dossiers in onderzoek genomen in relatie tot de IHH en overgedragen aan de opsporingsdiensten. Een aantal FIU-Nederland dossiers heeft bijgedragen aan de opname van IHH op de nationale terrorismelijst en het bevroren van de tegoeden van IHH-Nederland.

Bijlage 1 - Lijst met belangrijke afkortingen

AIVD	Algemene Inlichtingen- en veiligheidsdienst
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AWF	Analytical Work File
BFT	Bureau Financieel Toezicht
BHM	Belastingdienst Hollands Midden, unit MOT ordening
BIBOB	Bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur
BOOM	Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie
CBA	Criminaliteitsbeeld analyse
CIE	Criminele Inlichtingen Eenheid
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
CN	Caribisch Nederland
CV-Infobox	Crimineel Vermogen Infobox
CT-Infobox	Contra terrorisme Infobox
DNB	De Nederlandsche Bank
DNR	Dienst Nationale Recherche (onderdeel KLPD)
EMM	Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel
FATF	Financial Action Task Force
FIET	Flexibel Intelligence & Expertise Team
FinEC	Programma Financieel Economische Criminaliteit
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
GoAML	Government Anti-Money Laundering, ICT applicatie gebouwd door UNODC
LRAP	Liaison rapportage
LOvJ	Landelijk officier van Justitie
KLPD	Korps landelijke politiediensten
KMar	Koninklijke Marechaussee
LOvJ	Landelijk Officier van Justitie
MOT	Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
MOU	Memorandum of Understanding
NDB	Nationaal Dreigingsbeeld
OM	Openbaar Ministerie
OT	Ongebruikelijke transactie
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RTB	Regionaal Transactie Beeld
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer

St.AVC	Stichting aanpak voertuigcriminaliteit
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
TFTP	Terrorist finance tracking programme
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
VIC	Vastgoed Intelligence Centre
VT	Verdachte transactie
WWFT	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Colofon

Uitgave:	FIU-Nederland Postbus 3016 2700 KX Zoetermeer
Website	www.fiu-nederland.nl
Redactie:	FIU-Nederland

Zoetermeer, augustus 2012
Copyright © 2012 KLPD–Dienst IPOL Zoetermeer

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen, alsmede behoudens voorzover in deze uitgave nadrukkelijk anders is aangegeven, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het KLPD.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteur(s), redactie en het KLPD geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen.

